

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО
ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
AGJENCIA PER MBIKËQYRJË TË FINANCIMIT
KAPITAL TË SIGURIMIT PENSIONAL

Бр.-Nr.

03-480/1

09.06 20 21 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2020 ГОДИНА со извештај на независниот ревизор

Скопје, 2021 година

СОДРЖИНА

Извештај на независниот ревизор

1. Вовед	3
2. Биланс на приходи и расходи	4
3. Биланс на состојба	5
4. Белешки кон финансиските извештаи	6
5. Проценување на позициите од билансот на состојба	19

Додатоци

Додаток 1- Годишна сметка

Додаток 2- Годишен извештај за работа

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Раководството на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано Пензиско осигурување МАПАС Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје што ги вклучуваат билансот на приходи и расходи за деловната 2020 година, билансот на состојба на 31 декември 2020 година, како и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорноси на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорноси на ревизорите

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија, што се прифатени и објавени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје, заклучно со 31 декември 2020 година, како и неговата финансиска успешност за годината што заврши тогаш во согласност со законските прописи во Република Северна Македонија што го регулираат работењето на непрофитните организации.

Извештај за други правни и регулативни барања

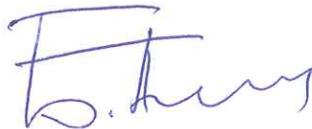
Раководството на Друштвото, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината што заврши на 31 декември 2020 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС за годината што заврши на 31 декември 2020 година.

Скопје, 3 јуни 2021 година

Овластен ревизор

Борислав Атанасовски

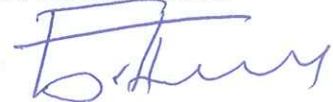

Расел Бедфорд Атанасовски
Доо Скопје

Управител

Борислав Атанасовски

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2020 ГОДИНА

1. Вовед

Во овој документ се содржани финансиските извештаи на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст Агенцијата), кои се состојат од билансот на состојба на 31 декември 2020 година и билансот на приходите и расходите за 2020 година, како и белешките кон финансиските извештаи согласно сметководствените принципи и стандарди. Со измените на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, во 2011 година Агенцијата се стекна со финансиска независност и сметководството го води согласно Законот за сметководство за непрофитни организации, Правилникот за сметководство за непрофитни организации и прифатените сметководствени принципи и стандарди, со цел точно, вистинито, сигурно, сеопфатно, благовремено, ажурно и поединечно искажување на билансните позиции, со состојба на средствата, обврските, изворите на средства, приходите и расходите и резултатите од работењето.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации. Оваа одговорност вклучува: креирање, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка, избирање и примена на сметководствени политики, како и правење сметководствени процени кои што се разумни во дадените околности.

Одговорност на сметководителот

Одговорноста на сметководителот бара почитување на етичките барања, како и планирање и извршување на сметководството на начин кој ќе овозможи да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи немаат материјално погрешно прикажување. Сметководственото евидентирање, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и прописи и на разумноста на сметководствените процени направени во текот на годината, како и оценка на вкупното презентирање на финансиските извештаи.

**2. Биланс на приходи и расходи
од 01 јануари до 31 декември 2020 година**

Во 2020 година приходите и расходите на Агенцијата се како што следат:

(во денари)

	Белешка ¹	2020	2019
Приходи во 2020 година	4.3.0	81.264.162	77.595.685
Приходи од надоместоци	4.3.0а	80.417.969	76.560.711
Приходи од камати	4.3.0б	846.193	1.034.974

(во денари)

	Белешка ¹	2020	2019
Расходи во 2020 година	4.3.1	48.771.492	49.457.492
Потрошени материјали	4.3.2	326.453	369.065
Потрошена енергија (комуналии)	4.3.3	814.413	998.295
Други услуги	4.3.4	5.606.923	5.190.921
Превозни –транспортни услуги	4.3.5	14.736	51.260
Издатоци за информирање на јавноста и репрезентација	4.3.6	4.942.991	4.281.094
Наемнини	4.3.7	815.957	680.848
Други материјални расходи	4.3.8	321.619	290.451
Провизија за платен промет	4.3.9	60.842	61.961
Премии за осигурување на лица	4.3.10	37.448	85.256
Дневници за службени патувања и патни трошоци	4.3.11	161.860	1.116.566
Негативни курсни разлики	4.3.12	0	65
Членарини	4.3.13	435.081	436.953
Интелектуални и други услуги	4.3.14	2.557.283	2.757.678
Останати други расходи	4.3.15	79.473	37.908
Средства за градежни објекти	4.3.16	18.290	0
Средства за опрема	4.3.17	1.301.731	478.607
Други капитални средства	4.3.18	5.230.817	7.018.894
Основни плати и надоместоци	4.3.19а	18.640.836	18.421.609
Придонеси од плати	4.3.19б	7.235.009	6.971.072
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	4.3.20	169.730	208.989

(во денари)

	Белешка ²	2020	2019
Добивка пред оданочување		32.492.670	28.138.193
Данок на добивка	5.1.10	0	0
Добивка по оданочување	5.1.11	32.492.670	28.138.193

¹ Броевите дадени во белешки се референца за објаснувањата презентирани во точката 4

² Броевите дадени во белешки се референца за објаснувањата презентирани во точката 5

3. Биланс на состојба на 31 декември 2020 година
Заклучно со 31.12.2020 година средствата, обврските и капиталот на
Агенцијата се како што следат:

(во денари)

	Белешка ³	2020	2019
СРЕДСТВА		168.276.757	131.708.411
Парични средства на сметка	5.1.0	7.913.976	49.963.795
Постојани средства	5.1.1	124.512.673	115.863.975
Амортизација	5.1.2	(96.578.028)	(86.418.669)
Побарување од останати надоместоци	5.1.3а	48.646.820	0
Побарување од претплатени даноци	5.1.3б	98.043	98.043
Краткорочни депозити	5.1.4	35.000.000	45.000.000
Активни временски разграничувања	5.1.5	48.683.273	7.201.267
ОБВРСКИ И ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА		168.276.757	131.708.411
Извори на средства		27.934.645	29.445.306
Деловен фонд	5.1.6а	27.814.397	29.324.958
Останат фонд	5.1.6б	120.248	120.248
Вкупно обврски		140.342.112	102.263.105
Обврски кон добавувачи	5.1.7	77.266	0
Обврски кон државата	5.1.8	61.872	61.872
Пасивни временски разграничувања	5.1.9	5.805.977	296.906
Добивка по оданочување	5.1.11	134.396.997	101.904.327

Белешките се интегрален дел кон овие финансиски извештаи.

³ Броевите дадени во белешки се референца за објаснувањата презентирани во точката 5

4. Белешки кон финансиските извештаи

а. Основни активности

Агенцијата е основана во јули 2002 година, од страна на Владата на Република Македонија. Агенцијата е основана заради вршење супервизија на работењето на пензиските друштва и на пензиските фондови, а со крајна цел да ги заштити интересите на членовите на пензиските фондови (осигурениците). Со Агенцијата денес раководи Совет на експерти кој ги донесува финансиските извештаи. Агенцијата има својство на правно лице и за својата работа одговара пред Собранието на Република Северна Македонија. Таа врши супервизија на работењето на пензиските друштва, пензиските фондови и на чуварите на имот, како и на нивните финансиски извештаи во согласност со важечките закони и регулативи. Покрај финансиските извештаи, Агенцијата подготвува и годишен извештај за своето работење кој го поднесува до Собранието на Република Северна Македонија, а изготвува и објавува годишен извештај за состојбите во капитално финансирано пензиско осигурување.

б. Основа за презентирање на финансиски извештаи

Презентираните финансиски извештаи се подготвени согласно стандардите на постојните закони односно согласно Законот за сметководство на непрофитни организации.

в. Признавање на приходите и расходите за 2020 година

Признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции значи приходите, односно расходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале, според критериумот на мерливост и расположливост.

Во продолжение се детално образложени содржинските елементи на одделните позиции во финансиските извештаи на Агенцијата.

4.3.0 Приходи денари

81.264.162

Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок до 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покривање на обврските од тој пресметковен период.

Агенцијата е одговорна за наплата на приходите кои ги остварува од вршење на работите од својата надлежност. Согласно член 56 став (3) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: “Законот“) работењето на Агенцијата се финансира од надоместоците кои ги наплатува од пензиските друштва. Согласно Законот, висината на тие надоместоци ја утврдува Советот на експерти на Агенцијата, на која согласност дава Собранието на Република Северна Македонија. Агенцијата остварува и приходи од камата врз основа на отворен депозит по видување за средствата депонирани на трансакциската сметка и приходи од камата по орочен депозит во деловна банка. Орочените депозити се средства кои го претставуваат резервниот фонд на Агенцијата.

Во продолжение е даден подетален преглед на неданочните приходи согласно билансните ставки.

4.3.0а Приходи од надоместоци

Приходите од надоместоците кои Агенцијата ги оствари во 2020 година се како што следува:

(во денари)

	КБ Прво друштво	Сава пензиско друштво	Триглав пензиско друштво	ВКУПНО
Приходи врз основа на надоместок (0,8%)	38.895.503	35.901.627	1.685.603	76.482.733
Приходи врз основа на други надоместоци	1.313.112	1.311.012	1.311.112	3.935.236
Вкупно приходи од надоместоци	40.208.615	37.212.639	2.996.715	80.417.969

Како што е претставено во табеларниот приказ, врз основа на „Приходи од надоместоци“ во 2020 година беа остварени вкупно **80.417.969 денари**.

Тие приходи се остварени врз две основи:

а) месечен надоместок кој Агенцијата го наплаќа од друштвата, како процент од вкупните придонеси уплатени во претходниот месец во пензиските фондови со кои управуваат тие друштва и кој за **2020** година изнесуваше **0,8%**. Надоместокот е утврден со *Одлука за висината на месечниот надомест за 2020 година што Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување го наплатува од пензиските друштва*, бр. 02-1548/5 од 01.11.2019 година (“Службен весник на РСМ” бр. 312/2020);

б) приходи од други надоместоци кои ги наплаќа Агенцијата од пензиските друштва, а се наменети за покривање на тековни расходи за организирање на испити за агентите и водење на регистрот на агенти, спроведување на постапка за давање согласност на договори склучени меѓу пензиско друштво и правно лице кое врши услуги со хартии од вредност, надоместок за пристап кон информациониот систем на Агенцијата и промена на сопственичка структура или вршење статутарни измени и други ситуации кои повлекуваат ангажирање на дополнителни ресурси и расходи од страна на Агенцијата. Надоместоците се утврдени со *Одлука за утврдување на висината на надоместоците што Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување ги наплатува од пензиските друштва 02-1566/7 од 11.12.2013 година* (“Службен весник на РМ” бр.51/2014).

Во март 2019 година Агенцијата издаде лиценца за управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд на трето пензиско друштво Триглав пензиско друштво АД Скопје кое своите активности започна да ги извршува и да прима придонеси за задолжително пензиско осигурување од април 2019 година.

Приходите на Агенцијата во 2020 година бележат пораст околу од 5% во споредба со претходната година. Главните индикатори за порастот на приходите на Агенцијата се: зголемување на бројот на членови во вториот и третиот пензиски столб, од чии уплати се наплатува 0,8% како надоместок за Агенцијата и зголемување на просечната бруто плата во Република Северна Македонија.

4.3.06 Приходи од камата

Приходите од камати кои Агенцијата ги оствари во 2020 година беа следни:

(во денари)

	Халкбанк	Уни банка	Силк Роад банка	Еуростандард банка	ВКУПНО
Приходи од камата на депозит по видување	134.026	1.115	0	0	135.141
Приходи од камата на орочен депозит	187.631	0	187.631	335.790	711.052
Вкупно приходи од камата и други приходи	321.657	1.115	187.631	335.790	846.193

Во 2020 година, Агенцијата оствари вкупни приходи од камата во износ од **846.193** денари. Приходите од камата се остварени врз две основи: - приходи од камата врз основа на отворен депозит по видување во износ од 135.141 денари и приходи од камата на орочен депозит која се пресметува и исплаќа на крајот на периодот на орочување на депозитот во износ од 711.052 денари. Поради отворената стечајна постапка кон Еуростандард банка АД Скопје исплатата за приходи од камата на орочен депозит во износ од 335.790 денари е евидентирана како побарување.

4.3.1 Расходи во 2020 денари

48.771.492

Расходите на непрофитните организации во смисла на член 13 став (3) од Законот за сметководство на непрофитни организации се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале, доколку се платени во пресметковниот период (до 31 декември во тековната деловна година) или се платени во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

Како расходи за 2020 година, се јавуваат следните ставки:

4.3.2 Потрошени материјали

Врз основа на потрошени материјали, расходите во Агенцијата во 2020 година беа како што следи:

		(во денари)	
		2020	2019
40000	Потрошено гориво	206.791	257.620
40001	Потрошени канцелариски материјали	41.192	50.428
40028	Останат ситен инвентар	78.470	61.017
400	Потрошени материјали	326.453	369.065

Потрошени материјали се издатоци за набавка на: гориво, канцелариски материјали и ситен инвентар. Од податоците во табеларниот преглед, може да се заклучи дека во наведените ставки за 2020 година нема значително отстапување на расходите во однос на остварените во претходната година.

4.3.3 Потрошена енергија (комуналии)

Врз основа на потрошена енергија, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

		(во денари)	
		2020	2019
40102	Електрична енергија	468.301	515.940
40103	Комунални услуги	22.820	27.384
40104	Комуналии-топлинска енергија	323.292	454.971
401	Потрошена енергија (комуналии)	814.413	998.295

Расходите за потрошена енергија (комуналии) се однесуваат за направени издатоци за: електрична енергија, топлинска енергија и комунален отпад. Од податоците во табеларниот преглед, може да се заклучи дека во наведените ставки за 2020 година нема значително отстапување во однос на остварените во претходната година.

4.3.4 Други услуги

Врз основа на други услуги, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во денари)

		2020	2019
40301	Поштенски услуги	225.976	460.907
40303	Чистење на простории	290.984	382.451
40305	Телефон	377.890	375.154
40306	Услуги за копирање, печатење и ковертирање	184.919	180.575
40308	Надомест за паркинг простор	0	16.800
40311	Одржување на софтвер	3.197.883	3.351.971
40313	Одржување на возило	47.294	57.598
40314	Одржување на опрема	1.243.531	324.758
40316	Одржување (поправки) на објект	38.446	40.707
403	Други услуги	5.606.923	5.190.921

Во оваа категорија на расходи влегуваат: поштенски услуги, фиксна и мобилна телефонија, услуги за копирање, печатење и ковертирање, чистење на просториите, одржување на софтвер, одржување на опрема (ИБМ хардверска опрема, принтери и друга опрема), одржување на возила, одржување и поправки на објект и други услуги кои се користат за тековни потреби. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во расходни ставки за 2020 година се бележи зголемување во однос на остварувањата во претходната година и тоа најмногу во ставката “Одржување на опрема” (ИБМ хардверска опрема) поради тоа што во 2019 година овие расходи беа покриени од Резервниот фонд на Агенцијата.

4.3.5 Превозни –транспортни услуги

Врз основа на превозни транспортни услуги, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
40400	Такси услуги	14.736	44.180
40401	Транспортни услуги	0	7.080
404	Превозни – транспортни услуги	14.736	51.260

Расходите за превозни–транспортни услуги се однесуваат за направени издатоци за такси услуги за потребите на вработените на Агенцијата. Во ставките на оваа категорија евидентно е намалување во однос на остварувањата во претходната година поради КОВИД состојбата и редуцирањето на вработените во Агенцијата.

4.3.6 Издатоци за информирање на јавноста и репрезентација

Расходите за информирање на јавноста и репрезентација во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
40501	Издатоци за репрезентација	302.992	280.796
40502	Издатоци за информирање на јавноста	4.639.999	4.000.298
405	Издатоци за информирање на јавноста и репрезентација	4.942.991	4.281.094

Во оваа категорија спаѓаат издатоци за репрезентација (бифе на Агенцијата и службени одбележувања на настани) како и издатоци за информирање и информативен материјал за потребите на одбележувањето на настанот за "Ден за пензиска свесност" кој се организира на меѓународно ниво, а го одбележува и Агенцијата. Во 2020 година законската можност предвиде трошоците за промоција на капитално финансирано пензиско осигурување да се зголемат со цел членовите на пензиските фондови да бидат подобро информирани за своите права. Поради тоа беше организирана јавна кампања на Агенцијата.

4.3.7 Наемнини

Врз основа на наемнини, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
40802	Наем на опрема	31.781	17.446
40803	Лизинг на возила	695.493	587.040
40890	Наем на интернет линија	88.683	76.362
408	Наемнини	815.957	680.848

Расходите за наемнини вклучуваат расходи за изнајмување на канцелариска опрема (фотокопири и печатари), лизинг на возила како и изнајмување на интернет линија. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во тие трошочни ставки за 2020 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година.

4.3.8 Други материјални расходи

Другите материјални расходи во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во денари)

		2020	2019
40902	Списанија и службена литература	67.816	67.750
40903	Издатоци за средства за хигиена	51.300	29.366
40904	Обезбедување на простор (имот)	30.528	32.717
40909	Други материјални расходи	127.820	103.700
40930	Расходи за регистрација на возила	4.225	5.278
40991	Услуги за патарини	39.930	51.640
409	Други материјални расходи	321.619	290.451

Во оваа категорија спаѓаат расходите за списанија и стручна литература, патарини, расходи за хигиена, обезбедување на простор и други материјални расходи (надоместок за размена на берзански податоци и благајна – материјални расходи). Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во горенаведените трошочни ставки за 2020 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година.

4.3.9 Провизија за платен промет

Врз основа на провизија за платен промет, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
41000	Провизија за платен промет	40.953	43.575
41001	Провизија за купопродажба на девизи	14.368	15.786
41002	Провизија за платен промет (за орочениот депозит)	2.063	800
41003	Провизија за платен промет (за дебитна картичка)	3.458	1.800
410	Провизија за платен промет	60.842	61.961

Во оваа категорија се вклучени расходите за платен промет за дневни налози за плаќање, провизија за купопродажба на девизи за плаќање во странство, провизија за платен промет за дебитна картичка која се користи за потребите на Агенцијата како и провизија за орочените депозити. Од податоците во табеларниот преглед, може да се заклучи дека во наведените ставки за 2020 година нема значителна промена на расходите во однос на реализираните во претходната година.

4.3.10 Премии за осигурување

Врз основа на премии за осигурување, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во денари)

		2020	2019
41200	Осигурување на возила	5.989	6.383
41202	Премии за осигурување на лица (патничко осигурување)	2.930	5.620
41203	Осигурување на имот	28.529	29.966
41204	Осигурување од незгоди	0	43.287
412	Премии за осигурување	37.448	85.256

Во оваа категорија се вклучени расходите за осигурување на службените возила и осигурување на имот. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во предметните трошочни ставки за 2020 година има намалување во однос на нивните остварувања во претходната година поради ставката осигурување на вработените од незгоди.

4.3.11 Дневници за службени патувања и патни трошоци

Врз основа на патни и дневни трошоци, расходите во Агенцијата во 2020 година беа како што следи:

(во денари)

		2020	2019
41300	Службен пат во странство – транспортни трошоци	34.844	229.754
41301	Службен пат во странство – дневници	123.353	521.703
41302	Службен пат во странство – сместување	0	141.932
41305	Сопствено возило за службени цели	3.663	55.224
41307	Службен пат во земјата – сместување	0	145.953
41308	Службен пат во земјата – патни трошоци	0	22.000
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	161.860	1.116.566

Расходите за службени патувања во земјата и странство опфаќаат: трошоци за сместување, исхрана и за превоз. Пресметката и исплатата на тие трошоци беше реализирана според Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управата и управните организации им се признаваат во материјални трошоци („Службен весник на Република Македонија“ бр.50/2000, 64/2001, 110/2008, 82/2010, 12/2012, 5/2013, 1/14 и 90/14), која почна да се применува од 01.01.2015 година. Во оваа категорија, исто така, се вклучени и исплатите за користење на сопствено возило за службени цели. Во ставките на оваа категорија евидентно е намалување во однос на остварувањата во претходната година кај расходите за Службен пат во странство поради КОВИД состојбата со што паралелно се откажаа патувањата на вработените на обуки и семинари во странство.

4.3.12 Негативни курсни разлики

Врз основа на негативни курсни разлики, расходите во Агенцијата во 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
41500	Негативни курсни разлики	0	65
415	Негативни курсни разлики	0	65

Во оваа категорија не се евидентирани трошоци за негативни курсни разлики во 2020 година.

4.3.13 Членарини

Врз основа на членарини, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
41602	Членарини во меѓ.здруженија	339.625	394.453
41603	Членарини во нац.здруженија	95.456	42.500
416	Членарини	435.081	436.953

Во оваа категорија се содржани расходите за членарина на Агенцијата во ИОПС (Меѓународна организација за пензиски супервизори), како и расходите за членарина во ОРМ (Организација на работодавачи на Македонија), членство во ОЕЦД ИНФЕ, членство во ИСОС и членство во ЗВРМ.

4.3.14 Интелектуални и други услуги

Врз основа на интелектуални и други услуги, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

		(во денари)	
		2020	2019
41701	Надомест за надворешен член на Советот на експерти	665.382	678.120
41702	Други услуги-проценител, нотар	4.720	16.767
41706	Превод, лектор	96.869	163.450
41711	Надомест (закупнина)	255.296	237.923
41712	Надомест за вработени	791.704	1.137.792
41721	Ревизија	149.999	221.390
41723	Истражување на пазар	198.948	0
41730	Ревизија -ИСО	70.799	72.664
41731	Обуки за стручно усовршување	283.960	182.272
41732	Семинари и конференции	39.606	47.300
417	Интелектуални и други услуги	2.557.283	2.757.678

Во оваа категорија се евидентирани расходите поврзани со: надоместок за надворешните членови на Советот на експерти, надоместок за закупнина за стан за Претседателот на СЕ, преводи (веб страна и превод на Извештајот за состојбите на КФПО), расходи за лектурирање, расходи за проценител и нотар, обуки за стручно усовршување, како и расходи за учество на семинари и конференции на вработените во Агенцијата. Во оваа категорија се евидентирани расходите за услуги на ревизија на финансиски извештаи, ревизија за ИСО 9001, ревизија за заштита на лични податоци, како и трошоци за надомести за вработените на Агенцијата (регрес за годишен одмор, помош за вработени и надоместоци за комисији).

Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во вкупниот износ на горенаведените трошочни ставки за 2020 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година.

4.3.15 Останати други расходи

Останатите други расходи на Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

		(во денари)	
		2020	2019
41801	Др.расходи – огласи	73.260	33.084
41812	Останати јавни давачки	6.213	4.824
418900	Останати расходи	0	0
416	Останати др.расходи	79.473	37.908

Во оваа категорија се евидентирани расходите за огласи за јавни набавки, објави во весници и барање мислења од Советот за јавни набавки како и останати јавни давачки кои се однесуваат на јавни/државни институции.

4.3.16 Средства за градежни објекти

Врз основа на ангажирани средства за градежни објекти, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
4406	Изградба, реконструк. и адаптација	0	0
4407	Програми, проекти и експертизи	18.290	0
440	Средства за градежни објекти	18.290	0

Во оваа категорија во 2020 година се евидентирани расходи за изготвување на предмер за деловниот објект на Агенцијата.

4.3.17 Средства за опрема

Врз основа на набавка на опрема, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
44102	Средства за опрема	0	297.517
44103	Друга опрема	368.986	58.906
44107	Средства за компјутерска опрема	932.745	122.184
440	Средства за опрема	1.301.731	478.607

Во оваа категорија се евидентирани расходите за набавка на компјутерска опрема и набавка за противпожарен систем.

4.3.18 Други капитални средства

Врз основа на други капитални средства, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во

денари)

		2020	2019
4421	Набавка на софтвер, лиценци	5.230.817	7.018.894
442	Други капитални средства	5.230.817	7.018.894

Под други капитални средства се подразбираат издатоците за набавка на софтвери, кои Агенцијата ги користи за извршување на своите надлежности. Набавките се реализирани согласно Законот за јавни набавки и тие се сметаат за инвестициски активности со оглед на подолгиот век на траење и големината на вредноста на средствата. Евидентирањето е во моментот на плаќање на обврската по претходно добиена фактура и испратница. Во оваа категорија се евидентираат расходите за нови софтверски лиценци и надградба на постојниот софтвер за членство (ИТ системот на Агенцијата) односно, адаптивното одржување за услуги на развој на нови компатибилни софтверски решенија како и расходи за антивирусна заштита и windows лиценци.

4.3.19 Вкалкулирани плати

Врз основа на вкалкулирани плати, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

4.3.19 **460 Вкалкулирани плати (а + б)** **25.875.845 денари**

4.3.19a. *Основни плати*

(во денари)

		2020	2019
46000	Основни плати – функционери	2.921.645	3.411.241
46001	Основни плати вработени	14.115.807	13.420.570
46007	Персонален данок	1.603.384	1.589.798
	Вкупно плати	18.640.836	18.421.609

4.3.19б. *Придонеси од плати*

(во

денари)

		2020	2019
46002	Придонес за ПИОМ	4.856.501	4.662.868
46003	Придонес за здравствено осигурување	1.938.648	1.876.600
46005	Придонес за дополнит. здравство	129.359	126.943
46004	Придонес за вработување	310.501	304.661
	Основни придонеси од плата	7.235.009	6.971.072

Платите и придонесите од плата на вработените и на именуваните лица се регулираат согласно важечките законски прописи и интерните акти на Агенцијата. Согласно законските измени и дополнувања на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија” број 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/2010, 171/2010, 36/2011, 98/2012, 13/2013, 164/2013, 44/2014, 192/2015, 30/2016, 21/2018, 245/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија 180/2019) со Агенцијата раководи Советот на експерти, кој е составен од Претседател на Советот на екперти, два внатрешни и два надворешни члена. Претседателот и внатрешните членови се редовно вработени во Агенцијата, така што вкупниот број на вработени во Агенцијата изнесува 27.

Според презентираниите податоци во табеларниот приказ, во наведените ставки за 2020 година не се забележува значително отстапување во однос на претходната година.

Согласно измените на Законот за персонален данок на доход и Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, платите за 2020 година се пресметани со примена на даночното ослободување од 8.228 денари, додека стапките за задолжителни придонеси и персонален данок на доход се: данок на доход 10%, придонесот за пензиско инвалидско осигурување изнесуваше 18.8%, придонесот за здравствено осигурување 7,5%, за вработување 1,2% и дополнителниот придонес за професионално заболување 0,5%.

4.3.20 Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот

Врз основа на даноци и придонеси кои не зависат од резултатот, расходите во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

(во денари)

		2020	2019
47002	Персонален данок – надоместоци	98.468	127.493
47003	Персонален данок – за надворешни членови на Советот на експерти	70.855	75.360
47004	Персонален данок – сопствено возило	407	6.136
	470 Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	169.730	208.989

Во оваа категорија влегуваат исплатите за персонален данок врз основа на користење на приватно возило за службени цели, персонален данок на доход за надоместоците на надворешните членови на Советот на експерти и персонален данок на доход за надоместоци за вработени. Според презентираниите податоци во табеларниот приказ, во наведените ставки за 2020 година не се забележува големо отстапување во однос на претходната година.

5. Проценување на позициите од билансот на состојба

Агенцијата треба благовремено и точно да ги евидентира сите сметководствени настани кои се однесуваат за календарската година, што подразбира дека и останатите сметководствени документи (фактури, испратници) кои се однесуваат за годината кога се известува, а се пристигнати во јануари следната година, треба да се евидентираат во тековната сметководствена евиденција.

Признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции значи приходите односно расходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале, според критериумот на мерливост и расположливост.

5.1.0 Парични средства на сметка

Агенцијата ги применува сметководствените начела и принципи за сметководствената евиденција за да обезбеди усогласена состојба на парични средства искажани во Билансот на состојба со последните изводи од деловните банки. На 31.12.2020 година состојбата на сметката во банка е усогласена со состојбата на ставката парични средства.

Според последниот извод бр. 114 од 31.12.2020 година состојбата на крајно салдо на сметката на Агенцијата во Халкбанк е 7.907.787 денари, додека на сметката во Охридска банка, според последниот извод бр. 48 на 31.12.2020 година, состојбата на крајно салдо изнесува 6.189 денари. На крајот на годината, вкупниот износ на ставката парични средства изнесува 7.913.976 денари.

Секојдневните активности на Агенцијата за кои се потребни готови парични средства се извршуваат преку благајна. На крајот на годината благајната се сведува на 0 денари, а вишокот се враќа на жиро сметката на Агенцијата.

Заради патувања на вработени во странство, Агенцијата има девизна благајна преку која се евидентираат исплатите на дадените девизни аванси, сметки, фактури и други документи во странска валута доставени од вработените по завршеното патување. Девизната благајна на крајот на годината се сведува на 0 денари, додека вишокот се враќа на жиро сметка на Агенцијата.

5.1.1 Постојани средства

Согласно сметководствените принципи и стандарди, во текот на 2020 година Агенцијата вршеше амортизација на секое средство кое има набавна вредност над 300 евра во денарска противвредност, додека средствата под 300 евра во денарска противвредност беа само евидентирани во спецификација како ситен инвентар на Агенцијата. Доколку некое средство има посебна важност за вршење на дејноста на Агенцијата, а неговата вредност е под 300 евра, тоа се евидентира како основно средство, а не како ситен инвентар.

Согласно Правилникот за сметководство за непрофитни субјекти, непрофитните организации вршат ревалоризација на долгорочните средства (материјални и нематеријални средства) при нивно повлекување од употреба и оттуѓување или повторно вреднување, со стапката на пораст на цените на производителите на индустриски производи објавена од Државниот завод за статистика. Според член 29 став 4 од Правилникот, ревалоризацијата на долгорочните средства, се врши така што сите состојби на долгорочните средства од претходната година се множат со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи за пресметковниот период.

5.1.1а Опрема

Вкупната состојба на опрема во 2020 година е следната:

(во денари)

		2020	2019
013	Опрема	108.140.130	99.491.432

На 31.12.2020 вкупните опрема изнесувале **108.140.130**, со тоа што во 2020 година била набавена опрема во износ од **8.648.698** денари.

Во оваа категорија спаѓаат: набавката на нови софтверски лиценци и надградба на постојниот софтвер за членство (ИТ системот на Агенцијата), расходи за антивирусна заштита и виндоус лиценци, набавка на компјутерска опрема, набавка на противпожарен систем и расходи за изготвување на предмер за деловен објект.

5.1.1б Превозни средства

Вкупната состојба на патнички возила во 2020 година е следната:

(во денари)

		2020	2019
01600	Патнички возила	2.956.920	2.956.920
016	Превозни средства	2.956.920	2.956.920

На 31.12.2020 вкупните вредноста на патничките возила во сопственост на Агенцијата изнесувале **2.956.920** денари.

5.1.1в Градежни објекти

Вредноста на градежните објекти во 2020 година е следната:

(во денари)

		2020	2019
01210	Административни згради	13.295.275	13.295.275
012	Градежни објекти	13.295.275	13.295.275

Во оваа категорија не се евидентирани расходи за градежни работи за деловниот објект на Агенцијата.

5.1.1г Останати постојани средства

Во категоријата останати постојани средства, состојбата на крајот на 2020 година беше следна:

(во

денари)

		2020	2019
01720	Книги во библиотека	104.027	104.027
01721	Уметнички слики	16.320	16.320
017	Останати постојани средства	120.347	120.347

Категоријата останати постојани средства се користи за евидентирање на уметнички слики и книги во библиотека. Во 2020 година оваа категорија останува непроменета поради тоа што не се набавени книги и уметнички слики.

5.1.2 Амортизација

Согласно Уредба за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки, како и начинот на пресметување на амортизација, односно отписот на вредноста на материјалните и нематеријалните средства " Службен весник на РСМ" бр.277/19, при за пресметка на годишна амортизација на опремата и недвижностите, Агенцијата ги применува следните стапки:

Опрема	Годишна стапка на амортизација
Згради од бетон	2.5%
Патнички автомобил	25%
Опрема за разладување и греење	20%
Компјутерска опрема	25%
Канцелариски мебел	20%
Аудио, видео и ТВ опрема	20%
Канцелариска опрема	20%
Противпожарна опрема	20%
Канцелариска опрема со 16%	20%
Компјутерска опрема – хард дискови	25%
Компјутерски софтвер	25%
РАМ меморија	25%
Бела техника	20%

Согласно годишната амортизација која се прави на крајот од годината, направена е следната пресметка на годишната амортизација:

Евидентирана годишна пресметка за амортизација и ревалоризација за 2020

ОПИС	Вкупно набавна вредност	Амортизација за 2020	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
ВКУПНО СОСТОЈБА НА СРЕДСТВА ЗА 2020	124.512.673	10.159.359	96.578.028	27.934.645

Евидентирана годишна пресметка за амортизација и ревалоризација за 2019

ОПИС	Вкупно набавна вредност	Амортизација за 2020	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
ВКУПНО СОСТОЈБА НА СРЕДСТВА ЗА 2019	115.863.975	9.396.335	86.418.669	29.445.306

5.1.3 (а) Побарување од купувачи во земјата

Во категоријата Побарување од купувачи во земјата се евидентирани побарувањата кои што настанале во пресметковниот период, а кои не се платени 30 дена по истекот на пресметковниот период.

Така пресметани, Побарување од купувачи во земјата во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

	(во денари)
	2020
12000 Побарување од надоместоци од друштвата	28.195.479
12002 Побарување од останати надоместоци	115.551
12004 Побарување за депозит и камата	20.335.790
Вкупно	48.646.820

Побарувања од надоместоци од друштвата и од останати надоместоци за 2020 година се однесуваат на побарување за месечен надоместок кој Агенцијата го наплаќа од друштвата, како процент од вкупните придонеси уплатени во претходниот месец во пензиските фондови со кои управуваат тие друштва и кој за 2020 година изнесуваше **0,8%**.

Зголемувањето на оваа категорија во 2020 година во однос со претходната година се должи на тоа што Одлуката за надоместокот кој го наплатува Агенцијата од пензиските друштва се усвои од страна на Собранието на РСМ во месец декември 2020 година и покасно беше фактурирана услугата за претходните месеци.

Додека побарувањето за депозит и камата се однесува на депозитот кој што беше орочен во Еуро стандард банка АД Скопје. Кон Еуро стандард банка АД Скопје беше отворена стечајна постапка во месец август 2020 година и побарувањето на Агенцијата остана дел од стечајната маса за која што Агенцијата пријави побарување во стечајна постапка со допис бр.03-722/1 од 01.09.2020 година.

5.1.3 (б) Побарување од претплатени даноци

Во категоријата Побарување од претплатени даноци се евидентирани побарувањата кои што настанале во пресметковниот период, а кои не се платени 30 дена по истекот на пресметковниот период.

Така пресметани, Претплатени даноци во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

	(во денари)
	2020
1320 Побарување од претплатени даноци	98.043
Вкупно	98.043

Побарувања од претплатени даноци се однесува на пресметаниот данок на добивка на непризнаени расходи и не го надмина износот на платените аконтации за данокот на добивка. Поради тоа Агенцијата побарува **98.043 денари** врз таа основа.

5.1.4 Краткорочни депозити

По утврдување на големината на резервниот фонд за 2020 година, Агенцијата изврши истражување на банки кои нудат најповолни каматни стапки, заради орочување на средствата од резервниот фонд. По добиените понуди од одделни банки, беше одлучено износот од **35.000.000 денари** да се орочат на 1 година во две банки и тоа со каматна стапка од 1.00% за **15.000.000 денари** во Халкбанк, а во Силк Роуд банка средствата се орочени со каматна стапка од 1.50% за **20.000.000 денари**. Приходите од каматата ќе се наплатат на крајот на периодот на орочување, односно во септември 2021 година.

(во денари)				
Депозити	Период	Камата	Износ	Процент на вк. орочени средства
Халкбанк АД Скопје	06.10.2020 06.10.2021	1.00%	15.000.000	57%
Силк Роуд банка АД Скопје	14.10.2020 14.10.2021	1.50%	20.000.000	43%

5.1.5 Активни временски разграничувања

Во Активни временски разграничувања се евидентирани приходи кои што настанале во пресметковниот период, а кои се наплатени од двете пензиски друштва 30 дена по истекот на пресметковниот период и тоа како приход врз основа на надоместокот (0.8%) и од други надоместоци.

(во денари)	КБ Прво друштво	Сава пензиско друштво	Триглав пензиско друштво	Вкупно
Побарување врз основа на надоместок (0.8%)	34.945.453	11.656.198	1.685.603	48.287.254
Побарување врз основа на други надоместоци	0	210.702	108.051	318.753
Вкупно побарување на 31.12.2020 година	34.945.453	11.866.900	1.793.654	48.606.007

Сметководствената евиденција ги опфаќа сите сметководствени трансакции и документи кои се однесуваат на сите побарувања, односно ги вклучува и евидентира сите побарувања врз основа на извршени услуги во текот на фискалната година, независно дали документите се издадени по истекот на фискалната година.

5.1.7 Обврски кон добавувачи

Во категоријата обврски кон добавувачи се евидентирани расходите кои што настанале во пресметковниот период, а кои не се платени 30 дена по истекот на пресметковниот период.

Така пресметани, обврските кон добавувачи во Агенцијата за 2020 година беа како што следи:

	(во денари)
	2020
2200 Обврски кон добавувачи	77.266

Обврските кон добавувачи за 2020 година се однесуваат на расходи за електрична енергија, услуги за копирање, печатење и издавање и расходи за објава во весници.

5.1.8 Обврски кон државата

Во категоријата обврски кон државата се евидентирани расходите кои се однесуваат на данокот за непризнаени расходи (данок на добивка) кои за 2020 година изнесуваат **61.872** денари.

5.1.9 Пасивни временски разграничувања

Во пасивни временски разграничувања се содржани краткорочни обврски на Агенцијата кон добавувачи кои се трошок за 2020 година, а се платени до 30 јануари 2021 година и тоа:

	(во денари)
	2020
298 Пасивни временски разграничувања	5.805.977

Пасивни временски разграничувања за 2020 година воглавно се однесуваат на тековни расходи за декември и тоа за : изнајмување на возила, мобилен телефон, закуп на опрема, гориво, услуги за пошта, такси услуги, одржување на софтвер за втор и трет столб, услуги за секундарна локација, одржување на ИБМ хардверска опрема, одржување на хигиена, комунални услуги, ситен инвентар, расходи за топлинска енергија, електрична енергија, маркетинг кампања, услуги за берзански информации, објава во весници, репрезентација, дезинфекција на објект, расходи за сертификација за ИСО 9001-2015, обука за тим билдинг.

5.1.10 Добивка пред оданочување и данок

Согласно Законот за данокот на добивка ("Службен весник на РМ", бр. 112/2014, 129/2015, 23/2016 и 190/2016, 248/18 и "Службен весник на РСМ" бр. 232/19, 275/19, 79/20 и 290/20), основа за пресметување на данокот за соодветниот даночен период претставува износот на непризнаените расходи и помалку искажаните приходи.

Сметководствената бруто добивка се утврдува според прописите за сметководство и воспоставените деловни политики и практики.

Со измените и дополнувањата на Законот за данокот на добивка (275/19) се појаснуваат и се прецизираат одредби од Законот кои се однесуваат на даночно непризнаените расходи, правото на намалување на основата за оданочување (даночен кредит) за одредени претходни зголемувања на даночната основа, промена на режимот на оданочување на непрофитните организации, вклучувајќи и редуцирање на обврзниците за доставување на извештај за трансферни цени, како и други одредби со кои се подобрува текстот на Законот од аспект на неговата практична примена.

Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (275/19) ги содржи следните нови решенија:

- се проширува опфатот на непрофитни организации, кои од 2019-та година, наместо обврзници на данокот на добивка, стануваат обврзници на данок на вкупен приход, за оној дел од остварениот приход од стопанска дејност кој е повисок од 1.000.000 денари на годишно ниво.

Од даночен аспект на работењето на непрофитните организации, важно е да се напомене измената за 2019 година, предвидена со членот 4-а од Законот за данокот на добивка (објавена во “Службен весник на РМ“, бр. 248/18 а потоа надополнета со измената од “Службен весник на РСМ“, бр. 275/19), со која непрофитните организации во 2019-та година излегоа од опфатот на оданочување на добивката и преоѓаат во нов опфат на оданочување, односно со данок на вкупен приход. Оваа измена се однесува на сите непрофитни организации опфатени со Законот за сметководство на непрофитни организации кои остваруваат приходи од некоја дејност или од повремени профитен ангажман, доколку од таквите приходи се реализира износ поголем од 1.000.000 денари годишно.

Бидејќи Агенцијата е регулаторно тело и го води сметководството согласно Законот за непрофитни организации, а притоа не остварува приход од стопанска дејност заради тоа се исклучува од опфатот на данок на добивка за 2020 година.

(во денари)

	2020	2019
Добивка пред оданочување	32.492.670	28.138.193
Данок на добивка	0	0
Добивка по оданочување	32.492.670	28.138.193

5.1.11 Добивка по оданочување

Во 2020 година Агенцијата оствари вишок на приходи над остварените расходи, кој во целост се распределува во резервен фонд. За 2020 година нето добивката изнесува **32.492.670 денари**, а акумулираната нето добивка изнесува **134.396.997 денари**.

Согласно член 56-а од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, доколку во текот на претходната деловна година Агенцијата оствари вишок приходи над остварените расходи, остварениот вишок на средства се распределува во резервен фонд на Агенцијата. Износот на акумулираната нето добивка во целост се пренесува во резервен фонд на трансакциска сметка на Агенцијата во деловна банка. Располагањето со средствата од резервниот фонд е утврдено согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Подготвил: Пранвера Сума

Одобрил: Илир Адеми

Претседател на Советот на експерти
Максуд Али

ДОДАТОК 1

ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 05675162

Целосно име: АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ Скопје

Вид на работа: 540

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2020

Биланс на приходи и расходи

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- Расходи I. МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА (202 до 210)	11.861.934,00			12.843.092,00
202	-- Потрошени материјали	369.065,00			326.453,00
203	-- Потрошена енергија	998.295,00			814.413,00
204	-- Други услуги	5.190.921,00			5.606.923,00
205	-- Превозни и транспортни услуги	51.260,00			14.736,00
206	-- Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	4.281.094,00			4.942.991,00

209	-- Наемнини	680.848,00		815.957,00
210	-- Други материјални расходи	290.451,00		321.619,00
211	-- ДРУГИ РАСХОДИ (212 до 221)	4.496.387,00		3.331.987,00
212	-- Провизија за платен промет	61.961,00		60.842,00
214	-- Премии за осигурување	85.256,00		37.448,00
215	-- Дневници за службено патување	1.116.566,00		161.860,00
216	-- Надоместоци на трошоците на работниците и граѓаните	2.757.678,00		2.557.283,00
217	-- Негативни курсни разлики	65,00		
218	-- Членарини	436.953,00		435.081,00
219	-- Други расходи	37.908,00		79.473,00
222	-- КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА (223+224+225)	7.497.501,00		6.550.838,00
223	-- Средства за градежни објекти			18.290,00
224	-- Средства за опрема	478.607,00		1.301.731,00
225	-- Други капитални средства	7.018.894,00		5.230.817,00
230	-- ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ(231+232)	25.392.681,00		25.875.845,00
231	-- а) Вкалкулирани плати	25.392.681,00		25.875.845,00
233	-- Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	208.989,00		169.730,00
235	-- ВКУПНО РАСХОДИ (201+211+222+226+230+233+234)	49.457.492,00		48.771.492,00
236	-- Остварен вишок на приходи-добивка пред оданочување(250 минус 235) ако 250>235	28.138.193,00		32.492.670,00

238	-- Остварен нето вишок-Д-ливка (236-237)	28.138.193,00			32.492.670,00
239	-- Вкупно (235+236) или (235+237) ако 237 е потолемо од 236=252	77.595.685,00			81.264.162,00
243	-- Приходи од камати и позитивни курсни разлики	1.034.974,00			846.193,00
246	-- Сопствени приходи	76.560.711,00			80.417.969,00
250	-- ВКУПНО ПРИХОДИ 240+243+244+245+246+247+ 248+249	77.595.685,00			81.264.162,00
252	-- ВКУПНО (250+251)=239	77.595.685,00			81.264.162,00
438	-- Број на работници	27,00			27,00

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА (002+003+008+009)	29.445.306,00	124.512.673,00	96.578.028,00	27.934.645,00
3	-- МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (004 до 007)	29.445.306,00	124.512.673,00	96.578.028,00	27.934.645,00
5	-- Градежни објекти	9.433.786,00	13.295.275,00	4.277.941,00	9.017.334,00
6	-- Опрема	20.011.520,00	111.217.398,00	92.300.087,00	18.917.311,00
10	-- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И АКТИВНИ ПРЕСМЕТКОВНИ СМЕТКИ (011+018+019+020+021+022+023+024)	102.263.105,00	140.342.112,00		140.342.112,00
11	-- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА (012 до 017)	49.963.795,00	7.913.976,00		7.913.976,00

12	-- Жиро сметка	49.963.795,00	7.913.976,00	7.913.976,00
19	-- КУПУВАЧИ		48.646.820,00	48.646.820,00
20	-- ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИИ	45.000.000,00	35.000.000,00	35.000.000,00
23	-- ПОБАРУВАЊА ЗА ПОВЕЌЕ ПЛАТЕНИ ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ	98.043,00	98.043,00	98.043,00
24	-- АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (025+026+027)	7.201.267,00	48.683.273,00	48.683.273,00
25	-- Однапред платени разграничени трошоци		77.266,00	77.266,00
27	-- Други активни временски ограничувања	7.201.267,00	48.606.007,00	48.606.007,00
42	-- ВКУПНА АКТИВА (001+010+028+035+038+041)	131.708.411,00	264.854.785,00	168.276.757,00
44	-- ПАСИВА - ИЗВОРИ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА	29.445.306,00		27.934.645,00
45	-- Деловен фонд	29.445.306,00		27.934.645,00
51	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И ПАСИВНИ ПРЕСМЕТКОВНИ СМЕТКИ (052 ДО 061)	61.872,00		139.138,00
53	-- б) Добавувачи			77.266,00
54	-- в) Обврски спрема државата за даноци и придонеси и други обврски	61.872,00		61.872,00
62	-- V. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (063 до 065)	28.435.099,00		38.298.647,00
64	-- Дел од вишокот на приходите пренесен во наредната година	28.138.193,00		32.492.670,00
65	-- Други пасивни временски разграничувања	296.906,00		5.805.977,00
66	-- РЕЗЕРВЕН ФОНД	73.766.134,00		101.904.327,00

69	-- ВКУПНА ПАСИВА (044+046+047+051+062+066+067+068)	131.708.411,00			168.276.757,00
----	---	----------------	--	--	----------------

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Него за тековна година
617	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	7.018.894,00			5.230.817,00
643	-- Набавна вредност на превозни средства	2.956.920,00			2.956.920,00
644	-- Ревалоризација на превозни средства	32.569,00			54.563,00
645	-- Исправка на вредност на превозни средства	2.960.837,00			2.993.406,00
647	-- Набавна вредност на информатиска и телекомуникациска опрема)	58.906,00			0,00
650	-- Сегашна вредност на информатиска и телекомуникациска опрема (< или = АОП 006 од БС)	58.906,00			0,00
651	-- Набавна вредност на компјутерска опрема)	122.184,00			932.745,00
654	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 006 од БС)	122.184,00			932.745,00
663	-- Книги, уметнички дела, споменици на култура	120.348,00			120.348,00
673	-- Помош за вработените (< или = на АОП 216 од БПР)	237.250,00			165.336,00
674	-- Јубилејни награди (< или = на АОП 216 од БПР)	183.648,00			0,00
680	-- Плати (< или = на АОП 231 од БПР)	16.831.811,00			17.037.452,00

681	-- Придонеси на плати(< или = на АОП 231 од БПР)	6.971.072,00			7.235.009,00
682	-- Даноци на плати(< или = на АОП 231 од БПР)	1.589.798,00			1.603.384,00
686	-- Приходи од камати(< или = на АОП 243 од БПР)	1.034.974,00			846.193,00
695	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	27,00			27,00

Распоредување на резултатот

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
351	-- А. ОСТВАРЕН НЕТО ВИШОК -ДОБИВКА	28.138.193,00			32.492.670,00
353	-- Б. ОСТАТОК ОД НЕТО ДОБИВКАТА ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ (351-352)	28.138.193,00			32.492.670,00
354	-- а) Дел за резервен фонд	28.138.193,00			32.492.670,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
2554	- 84.30 - Дејности на задолжителното социјално осигурување				81.264.162,00

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ЕМБС: 05675162

Целосно име: АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ Скопје

Вид на работа: 540

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2020

Биланс на приходи и расходи

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- Расходи I. МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА (202 до 210)	11.861.934,00			12.843.092,00
202	-- Потрошени материјали	369.065,00			326.453,00
203	-- Потрошена енергија	998.295,00			814.413,00
204	-- Други услуги	5.190.921,00			5.606.923,00
205	-- Превозни и транспортни услуги	51.260,00			14.736,00
206	-- Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	4.281.094,00			4.942.991,00

209	-- Наемнини	680.848,00		815.957,00
210	-- Други материјални расходи	290.451,00		321.619,00
211	-- ДРУГИ РАСХОДИ (212 до 221)	4.496.387,00		3.331.987,00
212	-- Провизија за платен промет	61.961,00		60.842,00
214	-- Премии за осигурување	85.256,00		37.448,00
215	-- Дневници за службено патување	1.116.566,00		161.860,00
216	-- Надоместоци на трошоците на работниците и граѓаните	2.757.678,00		2.557.283,00
217	-- Негативни курсни разлики	65,00		
218	-- Членарини	436.953,00		435.081,00
219	-- Други расходи	37.908,00		79.473,00
222	-- КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА (223+224+225)	7.497.501,00		6.550.838,00
223	-- Средства за градежни објекти			18.290,00
224	-- Средства за опрема	478.607,00		1.301.731,00
225	-- Други капитални средства	7.018.894,00		5.230.817,00
230	-- ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ(231+232)	25.392.681,00		25.875.845,00
231	-- а) Вкалкуирани плати	25.392.681,00		25.875.845,00
233	-- Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	208.989,00		169.730,00
235	-- ВКУПНО РАСХОДИ (201+211+222+226+230+233+234)	49.457.492,00		48.771.492,00
236	-- Остварен вишок на приходи-добивка пред оданочување(250 минус 235) ако 250>235	28.138.193,00		32.492.670,00

238	-- Остварен нето вишок-добивка (236-237)	28.138.193,00			32.492.670,00
239	-- Вкупно (235+236) или (235+237) ако 237 е поголемо од 236=252	77.595.685,00			81.264.162,00
243	-- Приходи од камати и позитивни курсни разлики	1.034.974,00			846.193,00
246	-- Сопствени приходи	76.560.711,00			80.417.969,00
250	-- ВКУПНО ПРИХОДИ 240+243+244+245+246+247+ 248+249	77.595.685,00			81.264.162,00
252	-- ВКУПНО (250+251)=239	77.595.685,00			81.264.162,00
438	-- Број на работници	27,00			27,00

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА (002+003+008+009)	29.445.306,00	124.512.673,00	96.578.028,00	27.934.645,00
3	-- МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (004 до 007)	29.445.306,00	124.512.673,00	96.578.028,00	27.934.645,00
5	-- Градежни објекти	9.433.786,00	13.295.275,00	4.277.941,00	9.017.334,00
6	-- Опрема	20.011.520,00	111.217.398,00	92.300.087,00	18.917.311,00
10	-- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И АКТИВНИ ПРЕСМЕТКОВНИ СМЕТКИ (011+018+019+020+021+022+023+024)	102.263.105,00	140.342.112,00		140.342.112,00
11	-- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА (012 до 017)	49.963.795,00	7.913.976,00		7.913.976,00

12	-- Жиро сметка	49.963.795,00	7.913.976,00	7.913.976,00
19	-- КУПУВАЧИ		48.646.820,00	48.646.820,00
20	-- ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИИ	45.000.000,00	35.000.000,00	35.000.000,00
23	-- ПОБАРУВАЊА ЗА ПОВЕЌЕ ПЛАТЕНИ ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ	98.043,00	98.043,00	98.043,00
24	-- АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (025+026+027)	7.201.267,00	48.683.273,00	48.683.273,00
25	-- Односпред платени разграничени трошоци		77.266,00	77.266,00
27	-- Други активни временски ограничувања	7.201.267,00	48.606.007,00	48.606.007,00
42	-- ВКУПНА АКТИВА (001+010+028+035+038+041)	131.708.411,00	264.854.785,00	168.276.757,00
44	-- ПАСИВА - ИЗВОРИ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА	29.445.306,00		27.934.645,00
45	-- Деловен фонд	29.445.306,00		27.934.645,00
51	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И ПАСИВНИ ПРЕСМЕТКОВНИ СМЕТКИ (052 ДО 061)	61.872,00		139.138,00
53	-- 6) Добавувачи			77.266,00
54	-- в) Обврски спрема државата за даноци и придонеси и други обврски	61.872,00		61.872,00
62	-- V. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (063 до 065)	28.435.099,00		38.298.647,00
64	-- Дел од вишокот на приходите пренесен во наредната година	28.138.193,00		32.492.670,00
65	-- Други пасивни временски разграничувања	296.906,00		5.805.977,00
66	-- РЕЗЕРВЕН ФОНД	73.766.134,00		101.904.327,00

69	-- ВКУПНА ПАСИВА (044+046+047+051+062+066+067+068)	131.708.411,00	168.276.757,00
----	---	----------------	----------------

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
617	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	7.018.894,00			5.230.817,00
643	-- Набавна вредност на превозни средства	2.956.920,00			2.956.920,00
644	-- Ревалоризација на превозни средства	32.569,00			54.563,00
645	-- Исправка на вредност на превозни средства	2.960.837,00			2.993.406,00
647	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема)	58.906,00			0,00
650	-- Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< или = АОП 006 од БС)	58.906,00			0,00
651	-- Набавна вредност на компјутерска опрема)	122.184,00			932.745,00
654	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< или = АОП 006 од БС)	122.184,00			932.745,00
663	-- Книги, уметнички дела, споменици на култура	120.348,00			120.348,00
673	-- Помош за вработените (< или = на АОП 216 од БПР)	237.250,00			165.336,00
674	-- Јубилејни награди(< или = на АОП 216 од БПР)	183.648,00			0,00
680	-- Плати(< или = на АОП 231 од БПР)	16.831.811,00			17.037.452,00

681	- - Придонеси на плати(< или = на АОП 231 од БПР)	6.971.072,00			7.235.009,00
682	- - Даноци на плати(< или = на АОП 231 од БПР)	1.589.798,00			1.603.384,00
686	- - Приходи од камати(< или = на АОП 243 од БПР)	1.034.974,00			846.193,00
695	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	27,00			27,00

Распоредување на резултатот

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
351	- - А. ОСТВАРЕН НЕТО ВИШОК -ДОБИВКА	28.138.193,00			32.492.670,00
353	- - Б. ОСТАТОК ОД НЕТО ДОБИВКАТА ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ (351-352)	28.138.193,00			32.492.670,00
354	- - а) Дел за резервен фонд	28.138.193,00			32.492.670,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
2554	- 84.30 - Дејности на задолжителното социјално осигурување				81.264.162,00

Потпишано од:

Pranvera Suma
pranvera.ajazi@mapas.mk
CN=KibsTrust Qualified Certificate Services,
OU=Class 2 Managed PKI Individual Subscriber
CA, OU=Symantec Trust Network, O=KIBS AD
Skopje, C=MK
KibsTrust Qualified Certificate Services

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ДОДАТОК 2

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА

МАПАС

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА
КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

МАПАС
АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА
КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
AGENCIJA ZA SUPERVIZIJA NA
KAPITALNO FINANSIRANO PENZIONAL
OSIGURUWANJE
BR. 01-405/11
02.06 2021 god. - VII
SKOPJE / SRBIJA

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА
АГЕНЦИЈАТА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА
КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
ВО 2020 ГОДИНА

Скопје, мај 2021 година

СОДРЖИНА

Вовед.....	3
1 Организација и финансирање на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.....	5
1.1 Организацииска шема на Агенцијата.....	5
1.2 Работењето на Советот на експерти на Агенцијата.....	6
1.3 Финансирање на Агенцијата.....	8
2 Реализирани активности во извештајниот период.....	10
2.1 Супервизија на пензиските друштва и пензиските фондови.....	10
2.1.1 Вонтеренска супервизија.....	10
2.1.2 Теренска контрола на пензиските друштва и.....	12
пензиските фондови.....	12
2.1.3 Комитет за оценка на ризици.....	14
3 Регулаторна функција и постапки.....	16
3.1 Подзаконски акти.....	16
3.2 Одобренија и согласности.....	17
3.3 Комисија за одлучување по прекршок.....	18
3.4 Судски постапки.....	18
4 Постапувања поврзани со правата на членовите, претставки и предлози.....	19
4.1 Известување на трајно и времено распределени лица во задолжителен пензиски фонд.....	19
4.2 Постапувања по барања.....	19
4.3 Постапувања по претставки и предлози.....	19
5 Активности поврзани со агенти на пензиските друштва.....	20
6 Развивање на свеста на јавноста за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови.....	21
7 Статистичка анализа и изработка на извештаи за капитално финансирано пензиско осигурување.....	26
8 Организирање на истражување на мислење на членовите на задолжителните пензиски фондови.....	28
9 Градење и јакнење на капацитетите на Агенцијата.....	29
9.1 Учество на семинари и конференции во земјата и во странство.....	29
9.2 Специјализирани обуки во земјата и во странство.....	29
9.3 Обука од областа на Канцелариско и архивско работење.Развој на деловните процеси на Агенцијата.....	30
9.4 Информатички капацитет на Агенцијата.....	30
10 Соработка со институции и организации од земјата и од странство.....	32
10.1 Соработка со институции од земјата.....	32
10.2 Соработка со институции од странство и со меѓународни организации.....	33
11 Систем за управување со квалитет и.....	35
систем за управување со информациска сигурност.....	35

ВОВЕД

Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: „Агенцијата“) е основана врз основа на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/2010, 171/2010, 36/2011, 98/2012, 13/2013, 164/2013, 44/2014, 192/2015, 30/2016 и 21/2018) и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 180/2019 и 103/2021) (во натамошниот текст: Законот). Согласно член 46 од Законот, Агенцијата има својство на правно лице со јавни овластувања утврдени со овој закон и со статут. Скратен назив на Агенцијата, утврден со статут, е МАПАС. Нејзин орган е Советот на експерти, а за својата работа одговара пред Собранието на Република Северна Македонија. Целта на нејзиното основање е заштита на интересите на членовите на пензиските фондови и поттикнување на развојот на капитално финансираното пензиско осигурување. Надлежностите на Агенцијата се пропишани во член 47 од Законот и меѓу другите надлежности, Агенцијата ги врши следните работи:

- издава, повлекува и одзема дозволи за основање на пензиски друштва и одобренја за управување со задолжителни и/или доброволни пензиски фондови;
- врши супервизија на работењето на пензиските друштва и на пензиските фондови со кои тие управуваат, како и на чуварите на средствата на пензиските фондови и на странските менаџери на средства;
- го промовира, го организира и го поттикнува развојот на капитално финансираното пензиско осигурување во Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за труд и социјална политика и да ја развива свеста на јавноста за целите и за принципите на пензиските друштва и на пензиските фондови и
- донесува акти согласно овој закон и согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, како и стручни упатства, прирачници и слично, во врска со капитално финансираното пензиско осигурување и иницира донесување прописи и други акти во врска со пензиските друштва и со пензиските фондови со кои тие управуваат.

Во 2020 година, Агенцијата се грижеше за правата и интересите на 529.983 членови на приватните задолжителни пензиски фондови и за 26.016 членови на приватните доброволни пензиски фондови со вкупна вредност на средствата во сите фондови од над 1,46 милијарди евра.

Агенцијата продолжи да ја усовршува својата функција преку интензивирањето на теренската и на вонтеренската контрола на пензиските друштва и на пензиските фондови.

Вонтеренска контрола на работењето на пензиските друштва, задолжителните пензиски фондови и на доброволните пензиски фондови се вршеше континуирано, врз база на извештаи и информации доставени од

пензиските друштва и од останатите институции вклучени во системот, како што се: Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија и чуварите на имот на пензиските фондови.

Во првиот, третиот и четвртиот квартал на 2020 година, беше извршена редовна теренска контрола на работењето на трите пензиски друштва и на нивното управување со средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови (институционална и финансиска контрола), согласно „Годишниот план на Агенцијата за контрола на работењето на пензиските друштва“ за 2020 година. Контролата во првиот квартал беше спроведена врз основа на оценка на ризици, непосредно, во просториите на едно пензиско друштво. Поради пандемијата во третиот и четвртиот квартал теренските контроли се спроведоа согласно условите и практиките за работа од дистанца, преку проверки on-line, односно преку користење на апликации за комуникација и преглед на документи без присуство во просториите на субјектите за контрола.

Агенцијата иницираше предлози за измена на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување до Министерството за труд и социјална политика и активно даваше придонес на предлозите, дадени од Министерството, за измена на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување. Исто така, Агенцијата изготви и донесе повеќе подзаконски акти за доуредување на законската материја. Во 2020 година Агенцијата изготви и донесе подзаконски акти (правилници и одлуки) и технички упатства кои се однесуваат на задолжителното и доброволното капитално финансирано пензиско осигурување и на работењето на Агенцијата.

Како и во изминатите години и во 2020 година Агенцијата продолжи со едукативната кампања, со цел финансиска едукација и развивање на свеста кај младите за значењето на пензиското штедење.

Агенцијата, како членка на Меѓународната организација на пензиски супервизори (ИОПС), активно учествуваше во нејзината работа определувајќи се за следење на принципите во вршењето на својата регулаторна и супервизорска функција, изградени врз основа на најдобрите светски практики.

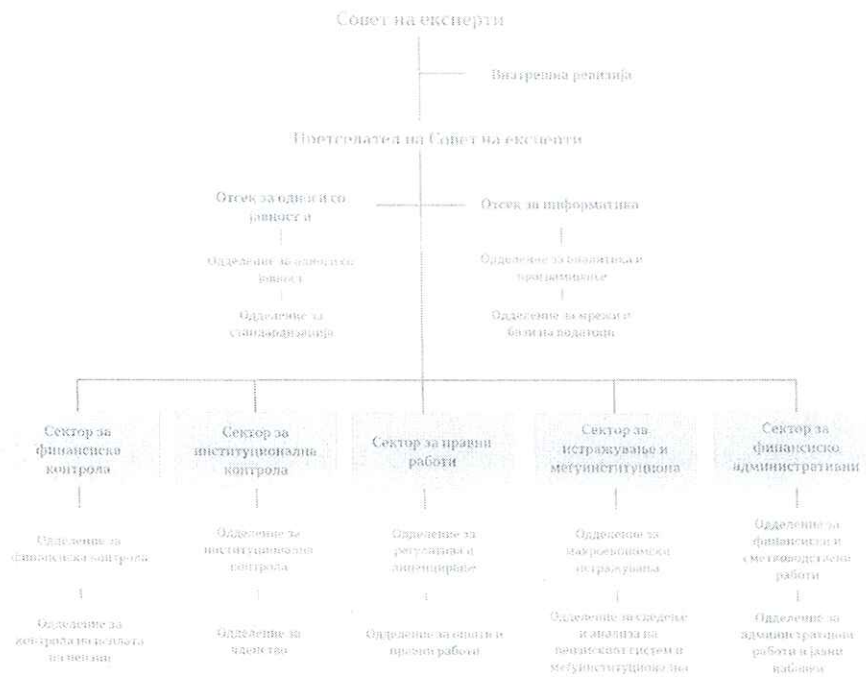
Агенцијата редовно ги следи измените и дополнувањата на правото на Европската Унија (acquis of EU) и во 2020 активно учествуваше во изготвување на Национална програма за усвојување на правото на Европската унија, Извештајот за напредокот на Република Северна Македонија и Програмата за економски реформи на Република Северна Македонија од аспект на капитално финансирано пензиско осигурување.

1 Организација и финансирање на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

1.1 Организациона шема на Агенцијата

Заклучно со 31.12.2020 година, Агенцијата имаше вкупно 27 вработени, од кои тројца членови на Советот на експерти именувани од Собранието на Република Северна Македонија и 24 административни службеници. Од вкупниот број на административни службеници 21 се со високо стручно образование, а 3 се со средно стручно образование. Од високостручните административни службеници еден е доктор на науки и седум се магистри, еден е актуар, еден е внатрешен ревизор во јавен сектор, тројца се инвестициски советници и четворица имаат положено правосуден испит.

Организациона шема на Агенцијата

1.2 Работењето на Советот на експерти на Агенцијата

Собранието на Република Северна Македонија на седницата одржана на 26.06.2018 година донесе одлука за именување на претседател и членови на Советот на експерти на Агенцијата во следниот состав: Максуд Али – претседател, Ментор Јакупи и Дарко Саздов – професионално ангажирани членови на Советот на експерти на Агенцијата и Борче Божиноски и Марина Макенацпева – надворешни членови на Советот на експерти на Агенцијата. Овој состав на Советот на експерти на Агенцијата беше и во 2020 година.

Во текот на 2020 година Советот на експерти на Агенцијата, согласно своите права и обврски содржани во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Агенцијата и Деловникот за работа на Советот на експерти, редовно одржуваше седници на кои дискутираше и одлучуваше за прашања од својата надлежност. Советот на експерти во 2020 година одржа вкупно 13 седници на кои:

а) Усвои:

- Годишен извештај за работењето на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување во 2019 година;
- Извештај за состојбите во капитално финансираното пензиско осигурување во 2019 година и
- Извештај за реализација на Годишниот план за зработување на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за периодот јануари – јуни 2020 година;

б) Разгледа:

- Квартален извештај за реализација на Годишниот план за јавни набавки за периодот од 01.10.2019 година до 31.12.2019 година;
- Квартален извештај за реализација на Годишниот план за јавни набавки за периодот од 01.01.2020 година до 31.03.2020 година;
- Квартален извештај за реализација на Годишниот план за јавни набавки за периодот од 01.04.2020 година до 30.06.2020 година;
- Кварталниот извештај за реализација на Годишниот план за јавни набавки за периодот од 01.07.2020 година до 30.09.2020 година;
- Полугодишен извештај за реализација на финансискиот план на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување во 2019 година за период од 01.07.2019 до 31.12.2019 година;
- Полугодишен извештај за реализација на финансискиот план на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување во 2020 година 01.01.2020 – 30.06.2020;
- Финансиски извештај за 2019 година со Извештај на независниот ревизор;
- Годишен извештај за изречените мерки за утврдена дисциплинска и материјална одговорност за 2020 година;

- Извештај со ранг листа на годишни оценки на административните службеници за 2019 година во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;
- Конечен извештај за извршена ревизија на процесот во изготвка на Стратегискиот план на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;
- Полугодишен извештај за работата на Комисијата за одлучување по прекршок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за периодот јануари - јуни 2020 година;
- Полугодишен извештај за работата на Комисијата за одлучување по прекршок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за периодот јули – декември 2020 година;
- Информација за влијанието на COVID – 19 врз ризиците во капитално финансирано пензиско осигурување – состојба 27.05.2020 година;
- Информација за влијанието на COVID - 19 врз ризиците во капитално финансирано пензиско осигурување – состојба 22.07.2020 година;
- Информација од Секторите за институционална и финансиска контрола за спроведување на теренски контроли согласно Годишен план за теренска контрола на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2020 година;
- Информација во врска со постапката за јавна набавка на деловни софтверски решенија и нови функционалности на софтверски апликации за втор и трет столб на пензиско осигурување и услуги за тековно одржување;
- Известување за активностите на Комитетот за оценка на ризици во 2019 година заклучно со февруари 2020 година;
- Извештај од извршена вонредна теренска контрола во Сава пензиско друштво а.д. Скопје во период од 29.09.2020 до 02.10.2020 година;
- Извештај со ранг листа на годишни оценки на административните службеници за 2020 година во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и
- Извештај за степенот на имплементација на Планот за подобрување на капацитетите за 2020 година во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;

в) Донесе:

- Годишен план за јавни набавки во 2020 година на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Во текот на 2020 година три пати се извршени измени на Годишниот план за јавни набавки, на седниците одржани на 27.05.2020 година, на 29.09.2020 година и на 12.11.2020 година;
- Финансиски план на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2021 година;
- Финансиски извештаи за 2019 година на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;

- Измена на Годишен план за теренска контрола на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2020 година;
- Годишен план на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за теренска контрола за 2021 година;
- Годишен план за вработување на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2021 година;
- Годишна програма за работа на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2021 година;
- 4 правилници;
- 8 одлуки;
- 24 решенија;
- 2 предупредувања и
- 1 укажување.

д) Даде согласност/одобрение на:

- Стратешкиот план за извршување на внатрешна ревизија во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за период од 2021 година до 2023 година;
- Годишниот план за извршување на внатрешна ревизија во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2021 година;
- 18 барања од пензиските друштва кои се однесуваат на одобрување на измена на Статут на пензиски фонд, одобрение за избор на лица со посебни овластувања и одговорности во пензиско друштво и др.

г) Изврши:

Оценување на вработените во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување за 2020 година согласно Законот за административни службеници и Колективниот договор на Агенцијата.

1.3 Финансирање на Агенцијата

Работењето на Агенцијата, согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, се финансира од надоместоците кои Агенцијата ги наплатува од пензиските друштва.

Во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување е пропишано дека висината на наведените надоместоци ја утврдува Советот на експерти на Агенцијата, за кои што согласност дава Собранието на Република Северна Македонија и тие се објавуваат во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Во текот на 2020 година Агенцијата пресметуваше надоместокот од уплатените придонеси во сите пензиски фондови со кои управуваат друштвата врз

основа на стапката утврдена во одлуката донесена од Агенцијата на 01.11.2019 година и одобрена со задоцнување на 29.12.2020 година од Собранието на Република Северна Македонија. За висината на надоместокот за 2020 година беа изготвени анализи на расходната и на приходната страна од финансирањето на Агенцијата. За расходната страна беа користени предвидените расходи на Агенцијата согласно Финансискиот план на Агенцијата за 2020 година и Програмата за работа за 2020 година, додека за приходната страна беа изготвени анализи врз основа на проекциите на приливите на придонеси во задолжителните и доброволните пензиски фондови (кои се основа за пресметка на надоместокот).

За очекуваниот прилив на придонеси беа користени проценки за прилив на придонеси во задолжителните и во доброволните пензиски фондови во 2020 година. За приливот на придонесите во вториот столб беа користени буџетските проекции за транзициони трошоци на Фондот на НИОСМ додека за приливот на придонеси во третиот столб беа користени реалните податоци од приливите во 2019 година и проценки за 2020 година.

Преку пресметка на соодносот помеѓу планираните расходи за 2020 година и проектираните придонеси и земајќи ги предвид заштедите од претходните години, добиена е висината на надоместокот од придонеси од 0,8%.

2 Реализирани активности во извештајниот период

2.1 Супервизија на пензиските друштва и пензиските фондови

2.1.1 Војтеренска супервизија

Во 2020 година се вршеше континуирана војтеренска контрола на работењето на пензиските друштва, задолжителните пензиски фондови и на доброволните пензиски фондови врз база на извештаи и информации доставени од пензиските друштва и останатите институции вклучени во системот, како што се Фондот на ПИОСМ и чуварите на имот на пензиските фондови.

Предмет на контрола на работењето на пензиските друштва беа следните области:

- процесите на маркетинг на пензиските друштва – проверка на објавени маркетинг-материјали, проверка на интернет-страниците на пензиските друштва, проверка на задолжителните објави, како и на активности на пензиските друштва поврзани со работи од маркетингот. Агенцијата изврши проверки и постапуваше во вкупно 281 предмети кои се однесуваат на работи од областа на маркетингот на пензиските друштва.
- зачленувањето во пензиските фондови – начинот на склучување на договори за членство, постапувањето по поднесоци за раскинување на договорите за членство во задолжителен пензиски фонд и контрола на работењето на агентите на друштвата;
- вкупно 32 агенти, преку телефонски разговори и средби со членовите со кои агентите ги склучиле договорите. Притоа Агенцијата ги издаде следните мерки: Решение за бришење на агент и постапка за порамнување за истиот и Предупредување до пензиското друштво за зајакнување на интерните контроли.
- сметководството и финансиските извештаи на пензиските друштва, минималниот износ на ликвидни средства, сопствени средства и главнина, коишто треба да ги одржуваат пензиските друштва, финансиските показатели и трендови. При контролите беше утврдено дека пензиските друштва континуирано ги исполнуваа условите за ликвидни средства, за сопствени средства и за главнина. Агенцијата издаде мерка: Укажување за недоставено известување до Агенцијата за објава на перевидирани финансиски ивештаи.

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, пензиските друштва се должни да формираат единица за внатрешна ревизија. Единиците за внатрешна ревизија изготвуваат извештаи за извршените контроли и се должни истите да ги доставуваат до Агенцијата, при што, Агенцијата го следи работењето на друштвата преку доставените извештаи и ги лоцира можните ризици во работењето на друштвата. Во 2020 година, Агенцијата беше известена за спроведени 17 редовни внатрешни ревизии и една вопредна внатрешна ревизија.

Согласно Правилникот за начинот на спречување на злоупотреба на информациите, како дел од редовните вонтеренски контроли, Агенцијата вршеше контрола на податоците доставени од друштвата и од чуварите на имот за трансакциите со хартии од вредност на лицата со пристап до доверливи информации и нивните поврзани лица и на трансакциите на пензиските друштва. Друштвата и чуварите на имот доставуваат до Агенцијата податоци за склучени трансакции на секои 180 дена. При проверка на податоците за склучените трансакции со хартии од вредност на лицата со пристап до доверливи информации и нивните поврзани лица, Агенцијата констатира дека нема сомнителни трансакции.

Агенцијата ги проверуваше и трансакциите со хартии од вредност на вработените лица во Агенцијата со пристап до доверливи информации и притоа констатира дека нема сомнителни трансакции со хартии од вредност од страна на вработените во Агенцијата, односно нема реализирани трансакции со хартии од вредност.

Предмет на контрола на работењето на пензиските фондови од страна на Агенцијата беа следните области:

- распределбата на придонесите на индивидуалните сметки на членовите во задолжителните пензиски фондови;
- надоместоците што ги наплатуваат пензиските друштва од придонеси и управување со средства;
- инвестициските активности за: квалитативни и квантитативни ограничувања во врска со вложувањата во финансиските инструменти, согласно Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови и Правилникот за инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови;
- склучени трансакции од страна на друштвото од аспект на цена, количина, пазар на кој е склучена трансакцијата, посредник, посредничка провизија за склучените трансакции во текот на годината, за задолжителните и за доброволните пензиски фондови;
- исполнување на квалитативните и квантитативните критериуми и на законските ограничувања по класи на инструменти, за инструментите кои веќе се во портфолијата на пензиските фондови;
- проценката на вредноста на средствата и обврските на задолжителните и на доброволните пензиски фондови за нивната состојба на крајот на претходниот работен ден;
- пресметката на вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствени единици и на вредноста на нето-средствата на задолжителните и на доброволните пензиски фондови, за состојбата на крајот на претходниот работен ден. Агенцијата, на одредени датуми на проценка ги контролира вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствени единици и вредноста на нето-средствата на задолжителните пензиски фондови, доставени од пензиските друштва и банките чувари на имот. На својата интернет страница, Агенцијата ја

објавува вредноста на сметководствената единица и вредноста на нето-средствата за секој задолжителен и доброволен пензиски фонд;

- преносот на средства меѓу задолжителните пензиски фондови, пренос од посебна на индивидуална сметка, премин од еден во друг пензиски фонд или во Фондот на ПИОСМ, поради раскинување договор за членство;
- исплатата од задолжителните пензиски фондови кон Фондот на ПИОСМ врз основа на инвалидска или семејна пензија и контрола на исплатите врз основа на наследство;
- исплатата кон членовите и пензионираните членови на задолжителните и доброволните пензиски фондови согласно Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување;
- сметководството и на финансиските извештаи на задолжителните и доброволните пензиски фондови преку контрола на квартална основа;
- извештаите за инвестициска стратегија и тактика на задолжителните и доброволните пензиски фондови преку контрола при секое доставување и тековно следење на нејзино остварување;
- доставените извештаи од чуварите на имот на задолжителните и доброволните пензиски фондови како што се: извештаи за сметки, извештаи за склучени и порамнети трансакции, портфолијата на задолжителните и доброволните пензиски фондови, извештаи за инвестициони усогласувања, како и извештаи за пренос помеѓу фондовите и исплати од пензиските фондови;
- доставените извештаи од управувач со ризици, актуар и внатрешен и надворешен ревизор во пензиските друштва што ги покриваат областите на работа на пензиските фондови.

При секојдневните контроли на работењето на пензиските друштва и чуварите на имот беа забележани определени грешки и неправилности при известувањето, на кои Агенцијата, преку проактивната контрола, им укажуваше на друштвата и чуварите на имот со цел подобрување на деловните процеси, по кои веднаш се постапуваше од страна на пензиските друштва и чуварите на имот. Во врска со работата на пензиските фондови во 2020 година беа изречени две мерки: Укажување до пензиско друштво за неусогласеност на висината на надоместокот од уплатени придонеси наведени во Статутот на пензискиот фонд и Укажување до пензиско друштво за финансиски инструмент за недоставено известување до Агенцијата за настанатото пречекорување, запрени инвестициони активности и преземање на мерки за усогласување согласно законската регулатива.

2.1.2 Теренска контрола на пензиските друштва и пензиските фондови

Согласно Годишниот план на Агенцијата за контрола на работењето на пензиските друштва и чуварот за 2020 година, во првиот, третиот и четвртиот квартал на 2020 година, беше извршена по една редовна контрола на КБ Прво

пензиско друштво АД Скопје и Сава пензиско друштво АД Скопје и две контроли во Триглав пензиско друштво АД Скопје за работата на пензиските друштва и контрола на нивното управување со средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови (институционална и финансиска контрола), врз основа на оценка на ризици.

Теренската контролата на пензиските друштва ги вклучува следните аспекти на нивното работење:

- Квалитет и структура на менаџмент;
- Стратегија на друштвото и фондовите;
- Интерни контроли;
- Управување со ризици и
- Носење на одлуки.

Во 2020 година е спроведена контрола и кај чуварот на имот Комерцијална Банка АД Скопје. Теренската контрола на чуварот на имот ги вклучува следните аспекти на нивното работење:

- Организациска и техничка поставеност на чуварот на имот;
- Пресметките на нето средствата и бројот и вредноста на сметководствената единица на пензиските фондови;
- Чување и евиденција на средствата на пензиските фондови;
- Следење на ограничувањата при инвестирањето на средствата на пензиските фондови и нивна усогласеност со законската и подзаконската регулатива и
- Постанување по препораки од претходната теренска контрола;

Годишниот план за теренска контрола беше одложен во март 2020 година поради почетокот на пандемијата COVID-19. Поради пандемијата контролата на деловните соработници е целосно откажана поради неможност за контрола на деловните соработници на друштвата од дистанца.

Контролите беа извршени преку on-line проверки, односно преку користење на апликации за комуникација и преглед на документи без присуство во просториите во пензиските друштва и чуварот на имот, преку тестирање и преку интервјуирање на претставници од друштвата и чуварот на имот.

Врз основа на констатациите и забелешките од извршената контрола на трите пензиски друштва и чуварот, а земајќи ги предвид добрите деловни обичаи, како и потребата за континуирано подобрување на работењето на друштвата со цел унапредување и развој на капитално финансираното пензиско осигурување и заштита на интересите на членовите на пензиските фондови, Агенцијата издаде 5 Укажувања и 66 Препораки на трите пензиски друштва и едно Укажување и една препорака на чуварот на имот со цел унапредување и развој на капитално финансираното пензиско осигурување. Препораките и укажувањата на Агенцијата во смисла на подобрување на работењето на друштвата и чуварите на имот.

Друштвата и чуварот на имот доставија Акциски план до Агенцијата со кој известија дека ги прифаќаат мерките на Агенцијата и ќе постапат по истите согласно доставениот Акциски план.

2.1.3 Комитет за оценка на ризици

Комитет за оценка на ризици при Агенцијата (КОР) ги врши следните работи:

- Ги разгледува и ги утврдува ризиците во капитално финансираното пензиско осигурување во документот „Анализа на ризици во капитално финансирано пензиско осигурување“;
- Го разгледува влијанието на COVID-19 врз ризиците во капитално финансираното пензиско осигурување. Исто така, се анализираат и стратешките, финансиските и оперативните ризици на работењето на Агенцијата на кои пандемијата има влијание;
- Ги разгледува Анализите на основните варијабли во капитално финансираното пензиско осигурување за период од 5 години;
- Ги разгледува потпишаните извештаи и записниците од контролата заради увид во процените на ризиците кај поединечните субјекти на контрола и дава насоки за понатамошните процени на ризиците;
- Ги разгледува најновите случувања во капитално финансираното пензиско осигурување или на финансиските пазари, коишто можат да влијаат врз процените на ризиците;
- Утврдува нови ризици на капитално финансираното пензиско осигурување и/или ги предефинира постојните ризици и определува тим за оценка на ризиците;
- Дава предлози за иницирање или ревидирање на стратегии за ублажување на ризиците;
- Ја разгледува ефективноста на стратегиите за ублажување на ризиците и врз основа на тоа, предлага измени на стратегијата и на годишниот план на Агенцијата;
- Идентификува и предлага измени на прописите во насока на ублажување на ризиците;
- Води сметка, вработените во Агенцијата да бидат доволно свесни и да имаат доволно познавања за ризиците и за контролата врз основа на оценка на ризици со цел да можат да ги вршат своите работни задачи и
- Води сметка, сите учесници во контролата, врз основа на оценка на ризици, да бидат доволно свесни за клучните аспекти на контролата со цел да соработуваат и да ѝ даваат поддршка на Агенцијата во насочување на нејзините ресурси.

Во текот на 2020 година, Комитетот за оценка на ризици одржа 4 состаноци на кои беше разгледан Предлог-планот за спроведување на теренските контроли во 2021 година, беа разгледани записниците од спроведените теренски контроли

во пензиските друштва, беа разгледувани и анализирани ризиците во капитално финансираното пензиско осигурување. На Комитетот за оценка на ризик во 2020 година редовно се разгледуваа извештаите за финансиско работење на пензиските друштва, детална анализа на членството по одделни категории согласно настанатите измени во законската регулатива, инвестирањето на средствата на пензиските фондови како и распределбата на придонеси во втор столб. Се разгледаа и дел од правилниците, за кои се оцени дека е потребно да се разгледаат од аспект на анализа на ризици, како и извештаите од внатрешна ревизија, извештаи за управување со ризици и анкетите за информираност на членовите кои пензиските друштва ги доставуваат до Агенцијата.

3 Регулаторна функција и постапки

Во 2020 година Агенцијата изработи предлози за измена и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување поврзани со инструментите во кои се инвестираат средствата на пензиските фондови, дефинирање на видови на одобрија кои ги дава на пензиските друштва, овозможување на основи за формирање на повеќе пензиски шеми од еден осигурител и повеќе доброволни сметки за еден член, прецизирање на надлежности на внатрешен и надворешен ревизор и други измени кои произлегуваат од секојдневното работење.

3.1 Подзаконски акти

Во 2020 година Агенцијата изготви и донесе подзаконски акти (правилници и одлуки) и технички упатства кои се однесуваат на задолжителното и доброволното капитално финансирано пензиско осигурување и на работењето на Агенцијата и тоа:

а) Правилници:

1. Правилник за измена и дополнување на правилникот за известување на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување од страна на чуварот на имот („Службен весник на Република Македонија“ бр.294 - 11.12.2020)
2. Правилник за измена и дополнување на правилникот за начинот на членство во доброволен пензиски фонд („Службен весник на Република Македонија“ бр.211 - 02.09.2020)
3. Правилник за измена и дополнување на правилникот за правилата и минималните стандарди за определување на каматни стапки („Службен весник на Република Македонија“ бр.174 - 30.06.2020)
4. Правилник за измена на правилникот за начинот и постапката на маркетинг на пензиски фондови („Службен весник на Република Македонија“ бр.116 - 05.05.2020)
5. Правилник за измена и дополнување на правилникот за правилата и минималните стандарди за определување на каматни стапки („Службен весник на Република Македонија“ бр.6 - 10.01.2020)

б) Одлуки:

Одлука за висината на месечниот надомест што го наплатува агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување од пензиските друштва за 2020 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.312 - 29.12.2020)

в) Упатства:

- Техничко упатство за агенти на пензиски друштва

- Упатство за пополнување на извештаите за пензиска заштеда;

3.2. Одобренија и согласности

Во 2020 година Агенцијата ги спроведе следните постапки за давање одобренија и согласности по барања од пензиските друштва, врз основа на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, и ги донесе следните решенија:

1. Решение за согласност на Анекс на Договорот за вршење на работи на банка чувар на имот на задолжителен и доброволен пензиски фонд, склучен помеѓу Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Триглав пензиско друштво АД Скопје и Комерцијална банка АД Скопје;
2. Решенија за одобрение на измена на Статутот на Триглав Отворен задолжителен пензиски фонд -Скопје;
3. Решение за одобрение на измена на на Статутот на Триглав Отворен доброволен пензиски фонд -Скопје;
4. Решенија за одобрение на Наташа Попоски како лице одговорно за управување со ризици на КБ Прво друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови АД Скопје;
5. Решение за одобрение Наталија Лазаревска за одговорно лице за внатрешна ревизија на Триглав пензиско друштво АД Скопје;
6. Решение за согласност на Анекс на Договорот Договорот за вршење на работи на банка чувар на имот на задолжителен пензиски и доброволен пензиски фонд ,склучен помеѓу Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и Шпаркасе банка Македонија АД Скопје;
7. Решение за согласност на Договорите за посредување при купопродажба на хартии од вредност склучени од Сава пензиско друштво АД Скопје со Еурохаус АД Скопје и Комерцијална Банка АД Скопје;
8. Решение за одобрение на измената на Статутот на Друштвото за управување на задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д. Скопје;
9. Решение за согласност на Договорите за вршење работи на берзански посредник склучен од страна на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје со Еурохаус АД Скопје и НЛБ Банка АД Скопје – Служба за хартии од вредност
10. Решение за одобрение на измената на Статутот на Триглав пензиско друштво АД Скопје;
11. Решение за согласност на Договор за посредување при купопродажба на хартии од вредност склучен од страна на Триглав пензиско друштво АД Скопје со Еурохаус АД Скопје и Комерцијална Банка АД Скопје;
12. Решение за согласност на Анекс на Договор за вршење работи на банка чувар на имот на задолжителен пензиски фонд, склучен помеѓу Друштво за

управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво АД Скопје и НЛБ банка АД Скопје;

13. Решение за одобрение на Елена Марковска за одговорно лице за инвестиционите одлуки на Триглав пензиско друштво АД Скопје;
14. Решение за одобрение на Татјана Бојковска како лице одговорно за инвестиционите одлуки на Сава пензиско друштво АД Скопје;
15. Решение за одобрение на Кристина Димитриевска како лице одговорно за управување со ризици на Сава пензиско друштво АД Скопје;
16. Решение за одобрение на реизборот на Алјоша Уршич, Дарко Поповски и Блаж Кметец за членови на Надзорен одбор на Триглав пензиско друштво АД Скопје и Мирослав Вујиќ за независен член на Надзорен одбор;
17. Решение за одобрение на Марија Николовска за одговорно лице, за маркетинг и контрола на агенти на Триглав пензиско друштво АД Скопје.

3.3 Комисија за одлучување по прекршок

Комисијата за одлучување по прекршок, во текот на 2020 година постапи по единаесет прекршочни постапки, кои беа покренати од овластени лица на Агенцијата, за прекршувања на одредби од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување од страна на агенти на пензиските друштва и од страна на вработен и членови на Управен одбор и Надзорен одбор на друштво како и од страна на вработени во чувар на имот.

За дел од предметите, во жалбена постапка, се одлучува во Државната Комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка, за дел од предметите повторно е покренат Управен спор пред Управниот Суд на Република Северна Македонија. За определени предмети пресудено е од страна на Вишиот Управен Суд со правосилна судска пресуда, а за дел од предметите е настапена застареност. Останатите постапки се во тек.

3.4 Судски постапки

Агенцијата во текот на 2020 година учествуваше во три постапки покренати со тужби од страна на членови на задолжителен пензиски фонд пред Управниот суд на Република Северна Македонија, против решенијата на Агенцијата за одбивање на барање за поништување на регистрација во Регистарот на членови.

4 Постапувања поврзани со правата на членовите, претставки и предлози

4.1 Известување на трајно и времено распределени лица во задолжителен пензиски фонд

Во 2020 година, согласно член 8 став 5) од Правилникот за членство во задолжителен пензиски фонд, Агенцијата испрати вкупно 13.142 писмени известувања до лица кои се времено распределени во задолжителен пензиски фонд.

Согласно договорите за давање на лични податоци, склучени со Министерството за внатрешни работи на Република Северна Македонија и пензиските друштва, Агенцијата обезбеди и предаде 117.158 контакт-податоци од трајно распределените членови (податокот за контакт-адреса) на трите пензиски друштва.

4.2 Постапувања по барања

Агенцијата постапуваше по барања од: осигуреници, членови на задолжителен пензиски фонд и пензиски друштва и предлагаше до претседателот на Советот на експерти на Агенцијата, преземање конкретни активности и мерки.

Во 2020 година, од еден во друг задолжителен пензиски фонд преминале вкупно 3.046 члена и тоа, во Триглав пензиско друштво АД Скопје – 2.774 члена, во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд – 112 члена, додека во Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд – 160 членови.

4.3 Постапувања по претставки и предлози

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување членовите кои имаат бенефициран стаж им се дава можност за доставување на Изјава за продолжување на членството во задолжителен пензиски фонд кога ќе навршат стаж на осигурување што овозможува намалување на старосната граница за остварување право на старосна пензија за најмалку една година. Рокот за доставување на Изјавата беше до 30.09.2020 година. Право да достават Изјава имаа 414 лица. Изјави до Агенцијата доставија 28 лица за што Агенцијата достави известување до лицата дека им е продолжено членството во задолжителен пензиски фонд. По истек на рокот, на 01.10.2020 година, на 386 членови кои не доставија Изјава им престана членството во задолжителните пензиски фондови.

Во текот на 2020 година, до Агенцијата, пристигнаа 87 известувања за поднесено барање за исплата на наследник на кои Агенцијата одговори во согласност со Законот за постапување по претставки и предлози и Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

5 Активности поврзани со агенти на пензиските друштва

Во 2020 година, Агенцијата организираше две испитни сесии (во октомври и декември). Испитот се состои од полагање на два дела, прв (теоретски) дел од испитот со кој се проверува теоретското знаење на кандидатот и втор (практичен) дел од испитот со кој се проверува практичната способност на кандидатот. Првиот и вториот дел од испитот се полагаа електронски во просториите на испитниот центар на Правен факултет, според Програмата за полагање на испит за агенти што ја изготвува Агенцијата. Се смета дека кандидатот го положил првиот дел односно вториот дел од испитот ако освоил најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни бодови за првиот дел односно за вториот дел од испитот. Кандидатот кој не го положил првиот дел од испитот не може да го полага вториот дел. Доколку кандидатот не го положил и вториот дел од испитот, ќе се смета дека не го положил испитот.

Во текот на 2020 година Агенцијата редовно ја ажурираше Програмата за полагање на испит за агенти согласно измените на релевантните важечки закони и подзаконски акти. Програмата за полагање на испит за агенти беше ажурирана во февруари и ноември 2020 година.

Во текот на 2020 година се организираше испит за агенти во 4 испитни сесии, при што од вкупно 132 присутни учесници пријавени за полагање на испитот, положиле 69 или 52 % од присутните кандидати.

Во рамките на активностите поврзани со испитот за агенти, согласно закон, Комисијата за верификација на прашања изврши ревизија на првите и вторите делови од испитите за агенти одржани во октомври и декември 2020 година, вклучувајќи и проверка дали испитот го полагале кандидати кои ги исполнуваат условите за полагање на испитот. За извршените ревизии Комисијата за верификација на прашања изготви соодветни извештаи кои ги достави до претседателот на Советот на експерти на Агенцијата. Исто така, согласно закон, а со цел да се подобри квалитетот на базата на прашања и практични примери, Комисијата за верификација на прашања изврши ревизија и ажурирање, а исто така измени или целосно отстрани и замени со нови најмалку 60% од базата на прашања и практични примери за 2020 година, во ноември и декември 2020 година, за што изготви извештаи.

Агенцијата изврши регистрација на вкупно 88 агенти од кои 14 агенти на Сава пензиско друштво а.д. Скопје, 37 агенти на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и 37 агенти на Триглав пензиско друштво АД Скопје. Повторна регистрација е извршена за 70 агенти на Триглав пензиско друштво АД Скопје. Исто така, беше извршена годишна обнова на регистрацијата на агентите и тоа за вкупно 549 агенти од кои, 274 агенти на Сава пензиско друштво а.д. Скопје, 205 агенти на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и 70 агенти на Триглав пензиско друштво АД Скопје. На вкупно 14 агенти им престанал статусот на агент од кои 8 агенти на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и 6 агенти на Сава пензиско друштво а.д. Скопје.

6 Развивање на свеста на јавноста за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови

Агенцијата во рамките на своите надлежности за развивање на свеста на јавност за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови, како и во изминатите години така и во текот на 2020 година, имаше повеќе активности кои вклучуваа едукација на јавноста со цел зголемување на свесноста и информираноста на осигурениците за системот, посветувајќи поголемо внимание кај младата популација. Настапите на медиумите беа на повеќе теми од областа на капитално финансираното пензиско осигурување, а беа објавени и написи во пишаните медиуми.

Агенцијата, во период од 15.09.2020 до 15.11.2020 година, спроведе информативна кампања под мотото “Ако ти е рано за пензија, не ти е рано за пензија.mk”. Оваа година, за прв пат информативната кампања се организираше преку Интернет, како начин за комуникација со целните групи (без групни настани) со нови креативни решенија, а со цел да се продолжи со придонесување кон зголемување на свеста кај јавноста за придобивките од воведувањето на тростолбен пензиски систем. Кога се подготвуваше кампањата, се започна од почетната точка - младоста наспроти староста. Додека сме млади, не размислуваме на староста, на деновите, годините, на времето кое поминува. Со овој концепт се илустрира дека иако секогаш мислиме дека сме млади, времето поминува побрзо отколку што ни се чини и никогаш не е премногу рано да размислуваме за пензија.

Кампањата за едукација и информирање на членовите на пензиските фондови се спроведе во два дела: Кампања за 15-ти септември - Ден за пензиска свесност и Основна кампања (за вториот и третиот столб). За потребите на информативната кампањата се користеа следните канали за дистрибуција: YouTube, Facebook (+Instagram реклами), LinkedIn, Google Ads реклами, како и Instagram профил на инфлуенсерот -Моника Потер. За двата дела од кампањата се подготвија четири видеа кои се дистрибуираа на сите комуникациски канали и кои упатуваат на истата порака: Ако ти е рано за пензија, не ти е рано за пензија.mk. Клик на „Learn more“, информирај се и ажурирај ги твоите лични податоци.

Во текот на 2020 година, во склоп на информативната кампања поврзана со 15 септември - Ден за пензиска свесност, МАПАС спроведе низа активности чија цел е едукација за тростолбениот пензиски систем и подигнување на свеста за потребата од навремена одлука за вклучување во задолжителните и доброволните пензиски фондови, покрај Фондот на ПИОСМ. По повод 15 септември – Ден за пензиска свесност, претседателот на Советот на експерти Максуд Али имаше интервју за Фактор, во кое даде осврт за значењето и посветеноста на МАПАС за континуираните едукации за тростолбениот пензиски систем и подигнување на свеста кај јавноста.

Со основната кампања, се продолжи комуникацијата на сите канали, преку која таргет групата, а и пошироката јавност ќе се запознаат со целта на МАПАС. Во насока како полесно да се пристапи до целната група, како симултано да се остави целосно влијание врз истите, произлезе идејата: "Времето до пензија поминува побрзо отколку што мислиш".

Во склоп на основниот дел од кампањата МАПАС спроведе активности за CSR- Општествена одговорност. Оваа активност се поврза со пораката "Времето до пензија поминува побрзо отколку што мислиш". На социјалните мрежи се спроведе отворен повик за волонтери, со оваа порака и дополнителната порака "Помогни на пензионер денес, затоа што утре тебе ќе ти биде потребна помош".

Агенцијата беше иницијатор и учесник на маркетинг кампањата на трите пензиски друштва КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, Сава пензиско друштво а.д. Скопје и Триглав пензиско друштво АД Скопје кои во текот на последниот квартал на 2019 година и првиот квартал од 2020 година продолжија со спроведување на едукативна кампања под мотото "Ако ти е рано за пензија, не ти е рано за пензија.mk", чија цел беше да се допре до младата генерација и да се зголеми нивната информираност на еден поинаков начин.

Континуирано, во текот на 2020 година беа изготвени четири броја на електронскиот информатор Е-МАПАС, кој се објавува на интернет страницата на Агенцијата и се доставува на сите заинтересирани лица по електронска пошта, каде на многу едноставен и сликовит начин на читателите им се приближуваат релевантните теми од капитално финансираното пензиско осигурување. Темите кои беа обработени се: Супервизорски мерки, Информирај се и ти!, Работењето на МАПАС во 2019 година, АКО ТИ Е РАНО ЗА ПЕНЗИЈА, НЕ ТИ Е РАНО ЗА PENZIJA.MK.

По иницијатива на Агенцијата, пензиските друштва вршат достава на зелен плик до членовите на пензиските фондови, најдоцна до 31 март, како начин на директно информирање и едуцирање на членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

Во текот на 2020 година, Агенцијата како дел од Координативно тело за финансиска едукација кое се состои од финансиските регулаторни тела меѓу кои се Народната банка на Република Северна Македонија, Министерството за финансии, Агенција за супервизија на осигурување, Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија имаше активности насочени кон финансиска едукација и подигнување на свеста на јавноста. Вакви активности во 2020 година, во кои Агенцијата зема активно учество се следните:

- Сите планирани активности за Глобалната недела на парите за 2020 година, поради ситуацијата со КОВИД 19 пандемијата, МАПАС ги одложи за наредната 2021 година.
- На 18 и 19 Ноември 2020 година, Агенцијата за капитално финансирано пензиско осигурување како член на Координациското тело на регулаторни институции во Македонија за финансиска едукација учествуваше на виртуелниот Годишен состанок за Финансиска едукација за младите во

Југоисточна Европа на кој се разгледуваа политиките, добрите практики и предизвиците во новата дигитална реалност. Со поддршка на програмата за техничка помош на Холандското Министерство за финансии во соработка со Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД) и Меѓународна мрежа за финансиско образование (ИНФЕ) се обезбедува поддршка на владите во поттикнување на финансиската едукација преку имплементација на петгодишен проект со кој се има за цел да се дадат насоки за дизајнирање и спроведување на ефективна финансиска едукација. Во земјите учеснички, во кои спаѓа и РС Македонија, имајќи ги предвид нивните специфични потреби проектот ги опфаќа следниве три работни текови, покрај заемното учење и споделување знаење:

- Истражување: мапирање на тековните активности, утврдување на сегашното ниво на финансиска писменост во секоја од земјите учеснички и
- Идентификување на приоритетите и целните групи;
- Развој: поддршка на дизајнирање на Национална стратегија за финансиско образование и развој на процес на следење на имплементација на истата

Годишниот состанок се организираше на тема „Финансиска едукација за деца и млади во новата дигитална реалност“. Дводневниот виртуелен состанок се фокусираше на процесот за развој на политики и иницијативи за финансиската едукација за деца и млади, основните предизвици и добри практики од регионот на ЈИЕ и пошироко, особено се разгледуваше финансиската писменост на младите во регионот под влијание на сегашната криза со КОВИД-19 пандемијата. Учесниците накратко дискутираа и за улогата на финансиската едукација во подобрувањето на финансиската благосостојба на младите во ЈИЕ на среден и долг рок. Беа дадени примери на добри практики за дизајнирање на образовни политики и програми, засновани на истражувања и компетенции, како и за воведување на финансиската едукација во формалното образование во наставните програми и поголема имплементација на активности во неформалното образование. Се обрна посебно внимание на истражувањето на нови начини за пристап до децата и младите луѓе, користејќи дигитални технологии и други иновативни средства. Исто така беа презентирани искуства во справување со влијанието на КОВИД-19 пандемијата во испораката на финансиската едукација на младите и беа дадени релевантни примери за адаптација на финансиските средства.

“Денови на финансиска писменост 24-26 Ноември 2020 година”, Агенцијата за капитално финансирање пензиско осигурување (МАПАС) беше дел од заедничкиот настан на Координативното тело по повод „Денови на финансиска писменост“ на 24 Ноември 2020 година, кој се одржа со online

вклучување на раководните лица на институциите, Гвернерката на НБРСМ и Министерот за финансии на РСМ кои ги најавија активностите кои оваа година поради пандемијата се спроведуваа online, без физичко присуство. За Деновите на финансиска писменост кои од страна на МАПАС се реализираа во периодот од 24 -28 Ноември 2020 година беа реализирани следните активности:

1. Заеднички банер на Координациското тело изработен од страна на НБРСМ беше поставен на web и facebook страната на Агенцијата и споделен од наша страна и со пензиските друштва кои исто така го поставија на нивните web и facebook страни.
 2. Во координација со Маркетинг агенцијата ИДЕЈА ПЛУС и пензиските друштва се изработи и постави брошурата „Ако ти е рано за пензија, не ти е рано за penzija.mk на страната penzija.mk и истата беше споделена на facebook страната спонзорирано но и на електронските медиуми со објава и банери кои водат до брошурата на страната penzija.mk.
 3. Се одржа online заедничка најава за Деновите на финансиска едукација и истата најава беше проследена до електронските и социјалните медиуми како од страна на МАПАС, така и од страна на пензиските друштва.
 4. Во наредните денови имаше секој ден по еден спонзориран банер на Facebook и Instagram и тоа за следните едукативни теми:
 - премин на член во друг фонд;
 - ажурирање на податоци;
 - извештајот во зелен плик;
 - како да станам член во втор и трет столб.
 5. Беше направено и едно известување до јавноста објавено на електронските портали за значењето на финансиската едукација во новата реалност во која живееме, а воедно и поттикнување на таргет групите да се информираат за своите права преку едукативните материјали на web страните maras.mk и penzija.mk.
 - Шестиот работен состанок на регионалната група на Југоисточна Европа за Финансиска едукација и инклузија на млади кој 2020 година требаше да се организира со работна средба во Р. Романија, поради пандемијата се реализира преку online средба и МАПАС зема учество на истиот.
- На работниот состанок на Регионалната работна група за финансиска едукација на Југоисточна Европа, се дискутираше за досегашниот напредок на полето на финансиската писменост и на финансиската инклузија во регионот, како и за натамошното засилување на активностите во оваа сфера заради постигнување подобри резултати на регионално ниво. Исто така од особена важност беше големиот интерес на сите присутни за понатамошните заеднички активности со потпишување на Меморандумот за соработка кој МАПАС како концепт за соработка во целост го поддржува.
- Во рамките на Регионалниот проект за техничка помош за финансиска едукација (2018-2022) од страна на МФ на Холандија и ИНФЕ во текот на

месец Мај беше објавен и финалниот Извештајот „Финансиската писменост на возрасните во Југоисточна Европа“, по спроведеното мерење во втората половина на 2019 година во седум земји од регионот, вклучително и во нашата земја, преку анкета на репрезентативен примерок за мерење на нивото на финансиската писменост на возрасното население. Врз основа на резултатите од спроведеното мерење ќе бидат дадени предлог-активности, политики и мерки за подобрување на финансиската писменост и политиката за заштита на корисниците на финансиски услуги во следниот период.

- Во текот на 2020 година Агенцијата активно даваше свој придонес во подготовка на Стратегијата за финансиска едукација и финансиска инклузија и заштита на потрошувачи 2020-2025 година, на подготвената прва верзија беа дадени позитивни препораки од страна на работната група во рамки на проектот на МФ на Холандија и ИНФЕ и истата е во завршна фаза пред донесување и почеток на имплементирање. Оваа стратегија има за цел поддршка и натамошен развој на финансиската едукација и финансиската инклузија, како и подобрување и/или воспоставување на соодветна законска и институционална рамка за заштита на потрошувачите во областа на финансиите во Република Северна Македонија. Стратегијата треба да придонесе за зајакната координација помеѓу финансиските регулатори, приватниот финансиски сектор и невладиниот сектор, како и систематски пристап на сите вклучени субјекти во насока на зајакнување на финансиската писменост на населението, подобрување на степенот на финансиска инклузија, при истовремено обезбедување соодветна заштита на потрошувачите. Соработката меѓу вклучени субјекти се очекува да придонесе за оптимизација на ресурсите, континуитет во напорите и зголемена колективна одговорност во однос на поставените цели. Стратегијата е истовремено фокусирана како на финансискиот сектор, така и на клиентите на финансискиот сектор. Стратегијата ги зема предвид позитивните светски практики во оваа област, како и препораките на меѓународните институции (ОЕЦД, Светска банка, институции на ЕУ).

7 Статистичка анализа и изработка на извештаи за капитално финансирано пензиско осигурување

Агенцијата во 2020 година континуирано изготвуваше статистички анализи за капитално финансираното пензиско осигурување, односно за работењето на пензиските друштва, задолжителните пензиски фондови и доброволните пензиски фондови.

За таа цел редовно се изготвуваа и објавуваа статистички извештаи и во текот на 2020 година беа објавени 12 месечни билтени, 4 квартални статистички извештаи и еден годишен статистички извештај. Од 2020 година, статистичките извештаи се објавуваат во excel и pdf формат. Овие извештаи содржат податоци за дистрибуцијата на членството во задолжителните и доброволните пензиски фондови според нивниот статус (доброволни или задолжителни членови во втор столб односно членови со доброволни индивидуални сметки или со професионални сметки во третиот столб), за старосна и полова структура на членството, за уплатени придонеси во вториот и третиот столб, наплатени надоместоци и висина на нето средствата на задолжителните и на доброволните пензиски фондови, за вредноста на сметководствените единици на задолжителните на доброволните пензиски фондови и за структура на инвестициите на задолжителните и на доброволните пензиски фондови.

Квартално се пресметуваше и објавуваше остварениот принос на задолжителните и доброволните пензиски фондови во номинален и реален износ. Тековно, односно еднаш месечно, се пресметуваше и пондерот за распределба на ново вработените осигуреници кои се вклучени во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување, за секој одделен задолжителен пензиски фонд и истиот се доставуваше до Фондот на ПИОСМ кој ја врши распределбата на осигурениците.

Во 2020 година особено внимание беше посветено на изработката на Извештајот за состојбите во капитално финансираното пензиско осигурување за 2019 година, кој е законска обврска на Агенцијата. Извештајот содржи краток осврт на одговорностите на Агенцијата, нејзината мисија и визија, краток преглед на светските состојби и трендови во пензиската област со акцент на капитално финансираното пензиско осигурување, опис на структурата на капитално финансираното пензиско осигурување, детален опис, информации и податоци за финансиското работење на пензиските друштва, потоа осврт на измените и дополнувањата на законските и подзаконските акти кои го уредуваат задолжителното и доброволното капитално финансирано пензиско осигурување. Најголем дел од извештајот е посветен на информации и податоци за задолжителните и доброволните пензиски фондови, односно Извештајот вклучува информации и податоци за членството, преминот меѓу фондови, придонесите, инвестирањето, средствата, сметководствената единица, надоместоците и исплатата на пензиите и пензиските надоместоци, поодделно за секој задолжителен пензиски фонд и за секој доброволен пензиски фонд. Извештајот содржи и информации во врска со маркетингот и агентите на пензиските друштва.

Извештајот беше разгледан и усвоен од Советот на експерти на Агенцијата, по што беше објавен на веб страницата на Агенцијата и отпечатен и доставен до релевантни лица и институции. Исто така, Извештајот беше преведен и отпечатен и на англиски и на албански јазик.

Покрај горенаведените активности поврзани со статистичка анализа, беа реализирани и истражувања и изготвени компаративни анализи на теми релевантни за капитално финансираното пензиско осигурување. Исто така, тековно се следеа новостите, трендовите и движењата во пензиската и други релевантни области со анализи на нивните влијанија врз капитално финансираното пензиско осигурување и можностите за развој и унапредување на капитално финансираното пензиско осигурување за што беа изготвени 4 извештаи за новости на квартално ниво.

8 Организирање на истражување на мислење на членовите на задолжителните пензиски фондови

Во октомври 2020 година Агенцијата организираше истражување на мислењето на членовите на задолжителните пензиски фондови за информираноста на членовите во задолжителните пензиски фондови во Република Македонија за нивните пензиски заштеди и придобивки од членството во втор столб. Целта на истражувањето е да се подигне јавната свест и да се подобри информираноста за пензискиот систем и за правата и обврските на членовите на вториот столб, од една страна, како и да се обезбедат информации за запознаеноста на членовите во задолжителните пензиски фондови, од друга страна. Истражувањето ќе се спроведе во месеците мај - јуни 2021 година од Друштво за маркетинг и консалтинг MARKET ВИСИОН ДООЕЛ Скопје (MARKET ВИСИОН) за потребите на Агенцијата преку телефонска анкета врз основа на претходно изготвен прашалник.

9 Градење и јакнење на капацитетите на Агенцијата

9.1 Учество на семинари и конференции во земјата и во странство

Во 2020 година, вработените во Агенцијата имаа можност да ја продолжат својата професионална едукација преку учество во процесот на обуки и преку посета на семинари конференции. Во текот на 2020 година, вработените во Агенцијата учествуваа на семинари и конференции, организирани во Република Северна Македонија и во странство и тоа:

- Хрватска актуарска конференција;
- Европска конференција на темата - развој на национални стратегии, системи и програми за безбедност и здравје при работа;

9.2 Специјализирани обуки во земјата и во странство

Во текот на 2020 година вработените во Агенцијата ги посетија следните специјализирани обуки организирани во земјата и во странство и тоа:

- ИТ аудит - on line;
- Обука за новиот Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- Анализа на новиот Закон за заштита на лични податоци и насоки за негова ефикасна и ефективна примена - on -line обука;
- Сајбер безбедност во клауд сервиси - on line обука;
- Обука за примена на микрософт Игните;
- Auditing Resilience and Business Continuity Plan- House of Training и ATTF Distance Learning - on line;
- Предизвиците во врска со основите и инструментите за транспортирање на правото на европската унија во националното законодавство - on line обука;
- Права и обврски при вршење на работа од дома и надзор од инспекцијата на трудот врз работните односи - on line обука;
- Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги - on line обука;
- Клучни индикатори за успешност (KPI) на човечките ресурси - on line обука ;
- Примена на позаконските акти кои произлегуваат од Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги - on line обука;
- Анализа на новиот Закон за заштита на лични податоци и насоки за негова ефикасна и ефективна примена - on line обука;
- Советување за Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги - on line обука;
- Примена на позаконските акти кои произлегуваат од Законот за

- електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги- on line обука;
- Анализа на новиот Закон за заштита на лични податоци и насоки за негова ефикасна и ефективна примена - on line обука;
- Управување со перформанси на вработените - on line обука;
- Вебинар: Реформи во јавните пензиски системи-актуарски предизвици во организацијата на Европската актуарска академија (ЕАА) Вебинар 1: Традиционални и иновативни продукти за исплата на пензии; Вебинар 2: Актуарско моделирање на ризик од долговечност и примена на развој на продукти;
- Сметководство - on line обука;
- Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги - on line обука и

9.3 Обука од областа на Канцелариско и архивско работење.Развој на деловните процеси на Агенцијата

Во 2020 година, Агенцијата продолжи да ги развива своите деловни процеси поврзани со функционирањето на вториот и третиот столб (ажурирање и унапредување).

Паралелно со развојот и измените во постојните деловни процеси, се вршеа и соодветни дополнувања и измени на софтверските решенија/модули за соодветните деловни процеси.

9.4 Информатички капацитет на Агенцијата

Во 2020 година, Агенцијата тековно вршеше администрација на својот информатички систем, оптимизација на оперативната база на податоци, администрација и одржување на базата на податоци, на оперативните системи и на хардверскиот систем, како и одржување на апликативниот софтвер, во соработка со софтверската куќа ангажирана за негово одржување.

Исто така, тековно се администрираше и се одржуваше постојната хардверска опрема, составена од серверски машини на кои работи апликативниот софтвер, персоналните компјутери и преносните компјутери.

Главните активности во 2020 година, беа следниве:

- Воведување на две нови датотеки на порталот на Агенцијата за размена на податоци и тоа: датотека за задоцнети распределби од страна на ФПИОСМ, МаЕ302 и датотека за надоместокот кој треба да го плати ФПИОСМ кон друштвата NNR001;
- Изработка на процедура за повикување на нов веб сервис од ФПИОСМ;
- Изработка на нов приказ на сметководствената единица на веб страната на Агенцијата;
- Автоматизирање на процесот за генерирање на датотека кон НБРСМ VHV101;
- Автоматизирање на процесот за генерирање на датотека TRE411 за реализирани трансфери кон ФПИОСМ;

Агенцијата учествува со свој претставник во работењето на работната група формирана заради воведување на Европски систем за статистика на интегрирана социјална заштита – ЕССПРОС во Република Северна Македонија. ЕССПРОС претставува методологија на собирање на податоци со цел да се обезбеди детален и кохерентен опис на социјалната заштита. Во работната група се вклучени сите релевантни институции кои се вклучени во процесот на обезбедување на бенефиции со цел покривање на одредени ризици односно потреби на населението. Работната група ги дефинираше шемите согласно со кои секоја институција ќе ги доставува релевантните податоци до Државниот завод за статистика, кој потоа ќе ги испраќа до ЕУРОСТАТ. Процесот на доставување по методологија на ЕССПРОС, податоци од Агенцијата до Државниот завод за статистика, е уреден со меморандум за соработка. Согласно овој меморандум, во 2020 година, Агенцијата ги достави дефинираните ЕССПРОС податоци за 2019 година.

10.2. Соработка со институции од странство и со меѓународни организации

Во текот на 2020 година продолжи редовната соработка со институциите во странство со кои Агенцијата има склучено меморандуми за соработка, редовна размена на релевантни извештаи и податоци, како и комуникација и размена на информации по потреба, заради размена на супервизорски искуства и прашања поврзани со регулативата во релевантните земји.

Агенцијата преку свои претставници и во 2020 активно учествува во изготвување на Национална програма за усвојување на правото на Европската унија и Извештајот за напредокот на Република Северна Македонија, како и на работните состаноци и поткомитетите за Внатрешен пазар и конкуренција и Економско-финансиски прашања и статистика. Исто така, претставник на Агенцијата учествува во изготвување на Програма за економски реформи на Република Северна Македонија која годишно се доставува до Европската Унија и почетокот на преговарачкиот процес.

Како членка на Меѓународната организација на супервизори на пензиски фондови - ИОПС, која има околу 90 земји - членки и набљудувачи од целиот свет кои ги опфаќаат сите нивоа на економски развој и кои ги соединуваат сите типови на пензиски системи на супервизија, Агенцијата редовно учествува на конференциите и ги користи материјалите и упатствата изготвени од ова тело, со цел размена на информации и искуства и следење на светските стандарди и позитивните практики во областа на супервизијата на пензиските фондови. Агенцијата ги следи и стандардите за супервизија на ИОПС со цел унапредување на квалитетот и ефективноста на супервизијата на приватните пензиски фондови, со што ќе се засили нивниот развој и оперативна ефикасност и ќе се овозможи сигурен извор на пензија. Исто така, Агенцијата во 2020 година редовно комуницираше со ИОПС и доставуваше информации, статистички податоци, коментари и одговори на прашалници, потребни за работните материјали и компаративните студии на ИОПС.

Од 2016 како дел од Координациското тело на регулаторните институции за финансиска едукација во Република Северна Македонија, Агенцијата е членка на Меѓународната мрежа за финансиска едукација при Организацијата за економска соработка и развој (ИНФЕ-ОЕЦД). Мрежата е формирана 2008 година и членки се регулаторни институции, односно централни банки, министерства за финансии и агенции поврзани со супервизија на осигурувањето, инвестициите и пензиите. Мрежата претставува платформа за прибирање податоци за финансиска писменост, развивање анализи и споредбени извештаи и создавање инструменти за политики поврзани со финансиска едукација.

11 Систем за управување со квалитет и систем за управување со информациска сигурност

Агенцијата во 2012 година спроведе имплементација на барањата од меѓународниот стандард ISO 9001:2008 и истата успешно ја заокружи со сертификација од страна на сертификационно тело, DAS Certification Limited, акредитирано од United Kingdom Accreditation Service (UKAS).

Следејќи ги новините во работењето со управување со квалитет, како институција во Република Северна Македонија која ги препознава значењето, неопходноста и придобивките од воведениот систем за управување со квалитет, Агенцијата во 2020 година продолжи со примена и реализација на сите нови активности кои ги налага овој стандард во секојдневното работење. Се покажа и се потврди дека добро развиен и одржуван систем за управување со квалитет има позитивен придонес за остварување на целите во работење.

Со примената на ревизијата на стандардот, Агенцијата своите оперативни процеси ги приспособи на барањата на новиот стандард ISO 9001:2015. Согласно барањата на новата верзија од стандардот се идентификувани ризици на ниво на организациони единици кои се водат во регистар на ризици. Најновите измени се дел од тековната еволуција на овие стандарди, кои помагаат во решавање на клучни прашања како што се: широка употреба на стандарди за повеќе системи за управување во рамките на институцијата, интеграција на квалитетот во водењето на институцијата, како и севкупно олеснување на примената на стандардите. Овој систем кој е потврден од МКД СЕРТИФИКАТ, ја покажува подготвеноста на Агенцијата да докаже како се работи во институција каде се применуваат принципите на зрел систем за управување со квалитет и каде се демонстрираат силната обврсаност и заложба на Советот на експерти на Агенцијата и целиот тим континуирано да го подобрува работењето согласно новата ревизија на стандардот ISO 9001:2015, а во интерес за самата институција и за сите засегнати страни.

По успешната имплементацијата на ИСО 27001:2013 и сертификација во 2015 година, во текот на 2016 и 2017 година се започна со спојување (интегрирање) на системите за управување со квалитет и управување со информациска сигурност. Во текот на 2018 година се заврши процесот на интегрирање на двата система, од страна на Претставникот за квалитет и Одговорно лице за информациска сигурност во Агенцијата. Ваквите активности и сертифицирања претставуваат континуитет и во 2020 година во успешната реализација на системот за менаџмент на квалитет по стандардот ISO 9001:2015 и успешно управување со безбедност на информации согласно стандардот ISO 27001:2013.

Претседател на Советот на експерти
Максуд Али

